

Pašvaldību likums

I nodaļa Vispārīgie noteikumi

1. pants. Likuma mērķis

Likuma mērķis ir nodrošināt demokrātisku, tiesisku, efektīvu, ilgtspējīgu, atklātu un sabiedrībai pieejamu pārvaldi katras pašvaldības administratīvajā teritorijā.

2. pants. Likuma darbības joma

Likums nosaka pašvaldības darbības vispārīgos noteikumus un ekonomisko pamatu, pašvaldības kompetenci, pārvaldes institucionālo sistēmu, domes un tās izveidoto institūciju, domes priekšsēdētāja un izpilddirektora pilnvaras, kā arī paredz sabiedrības iesaisti pašvaldības darbā, pašvaldību savstarpējo sadarbību un regulē pašvaldības attiecības ar valsts institūcijām.

3. pants. Pašvaldība

(1) Pašvaldība ir atvasināta publiska persona, kas ar leģitīmi ievēlētas lēmēj institūcijas – domes – un tās izveidotas un tai padotas administrācijas, kā arī tās dibinātu kapitālsabiedrību un kapitālsabiedrību, kurās pašvaldība ieguvusi kapitāla daļas, starpniecību patstāvīgi nodrošina un ir atbildīga par pašvaldībai tiesību aktos noteikto funkciju un uzdevumu izpildi savas administratīvās teritorijas iedzīvotāju interesēs.

(2) Darbojoties privāto tiesību jomā, pašvaldībai ir juridiskās personas tiesības.

(3) Pašvaldība savas kompetences un likuma ietvaros darbojas patstāvīgi.

(4) Pašvaldība ir atbildīga par domes un pašvaldības administrācijas darbību, ja likumos nav noteikts citādi.

II nodaļa Pašvaldību kompetence

4. pants. Pašvaldības kompetence

(1) Pašvaldības kompetenci nosaka ārējie normatīvie akti un saskaņā ar likumu noslēgti publisko tiesību līgumi.

(2) Publisko tiesību jomā pašvaldība īsteno:

1) autonomo kompetenci – autonomās funkcijas un brīvprātīgās iniciatīvas, kas tiek īstenotas kā autonomās funkcijas;

2) uzdoto kompetenci – deleģētos pārvaldes uzdevumus.

5. pants. Autonomās funkcijas

(1) Pašvaldībai ir šādas autonomās funkcijas:

1) organizēt iedzīvotājiem ūdenssaimniecības, siltumapgādes, sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumus neatkarīgi no tā, kā īpašumā atrodas dzīvojamais fonds;

2) gādāt par pašvaldības administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību (publiskai lietošanai paredzēto teritoriju apgaismošana un uzturēšana; parku, skvēru un zaļo zonu ierīkošana un uzturēšana; sadzīves atkritumu apsaimniekošanas saistošo noteikumu ievērošanas kontrole; pretplūdu pasākumi; kapsētu un beigto dzīvnieku apbedīšanas vietu izveidošana un uzturēšana);

3) nodrošināt pašvaldības īpašumā esošās satiksmes infrastruktūras attīstības plānošanu, būvniecību, uzturēšanu un pārvaldību;

4) gādāt par iedzīvotāju izglītību (tostarp nodrošināt iespēju iegūt obligāto izglītību un gādāt par pirmsskolas izglītības (bērniem no pusotra gada vecuma līdz obligātās

- izglītības ieguves uzsākšanai), vidējās izglītības, profesionālās ievirzes izglītības un pieaugušo izglītības pieejamību);
- 5) sniegt iedzīvotājiem iespējas baudīt daudzveidīgu kultūras piedāvājumu un piedalīties kultūras dzīvē, iesaistoties pašvaldības teritorijā esošo kultūras institūciju darbības nodrošināšanā, nodrošinot pašvaldības teritorijā esošā kultūras mantojuma saglabāšanu un sniedzot atbalstu kultūras norisēm;
 - 6) gādāt par iedzīvotāju veselības saglabāšanu (īstenot veselīga dzīvesveida veicināšanas pasākumus un pasākumus veselības aprūpes pakalpojumu pieejamības nodrošināšanai, kā arī nodrošināt atskurbināšanas pakalpojumu pieejamību);
 - 7) veicināt sporta attīstību, tostarp, uzturēt un attīstīt pašvaldības sporta bāzes, atbalstīt sportistu un sporta klubu (tajā skaitā profesionālo sporta klubu) darbību un sniegt atbalstu sporta pasākumu organizēšanai;
 - 8) veikt darbu ar jaunatni;
 - 9) nodrošināt iedzīvotājiem atbalstu sociālo problēmu risināšanā, iespēju saņemt sociālo palīdzību un sociālos pakalpojumus;
 - 10) sniegt palīdzību iedzīvotājiem dzīvokļa jautājumu risināšanā;
 - 11) īstenot bērnu tiesību aizsardzību, gādāt par aizgādību, adopciju un bērna aprūpi ģimeniskā vidē;
 - 12) sekmēt un sniegt atbalstu saimnieciskajai darbībai pašvaldības administratīvajā teritorijā;
 - 13) izsniegt atļaujas un licences komercdarbībai;
 - 14) piedalīties sabiedriskās kārtības un drošības nodrošināšanā, tostarp izveidojot un finansējot pašvaldības policiju;
 - 15) saskaņā ar pašvaldības teritorijas plānojumu noteikt zemes izmantošanu un apbūvi;
 - 16) nodrošināt ar būvniecības procesu saistīta administratīvā procesa tiesiskumu;
 - 17) veikt civiltāvokļa aktu reģistrāciju;
 - 18) nodrošināt un veikt pasākumus civilās aizsardzības un katastrofu pārvaldīšanā, kā arī pasākumus ugunsdrošības un ugunsdzēsības jomā, tajā skaitā atbalstot brīvprātīgo ugunsdzēsēju organizāciju veidošanu un darbību;
 - 19) organizēt sabiedriskā transporta pakalpojumus.
- (2) Pašvaldība autonomās funkcijas pilda atbilstoši ārējiem normatīvajiem aktiem un noslēgtiem publisko tiesību līgumiem.
- (3) Autonomo funkciju izpildi savas kompetences ietvaros organizē un par to atbild pašvaldība.
- (4) Autonomo funkciju izpilde tiek finansēta no pašvaldības budžeta, ja likumā nav noteikts citādi. Ārējos normatīvajos aktos paredzētajos gadījumos un kārtībā atsevišķu autonomo funkciju īstenošanā un finansēšanā piedalās valsts tiešā pārvalde.
- (5) Nododot pašvaldībai jaunu autonomo funkciju, kuras izpilde saistīta ar izdevumu palielināšanos, vienlaikus jānosaka finansējuma avoti šīs funkcijas izpildes nodrošināšanai.
- (6) Valsts var uzņemties pašvaldības autonomajā funkcijā ietilpstoša uzdevuma izpildi, ievērojot subsidiaritātes un proporcionālītātes principu.

6. pants. Brīvprātīgās iniciatīvas

- (1) Pašvaldība savas administratīvās teritorijas iedzīvotāju interesēs var brīvprātīgi īstenot savas iniciatīvas ikvienā jautājumā, ja tas izriet no pašvaldības autonomajām funkcijām, nav Saeimas, tiesas, valsts tiešās pārvaldes vai citu atvasinātu publisku personu kompetencē un ja šāda darbība nav aizliegta ar likumu.
- (2) Brīvprātīgo iniciatīvu izpildes kārtību nosaka un finansējumu nodrošina pašvaldība.
- (3) Brīvprātīgās iniciatīvas plāno, un finansējumu to izpildei nodrošina tad un tādā apmērā, lai netiktu apdraudēta pašvaldības kompetencē esošo autonomo funkciju un deleģēto pārvaldes uzdevumu izpildes nodrošināšana.

7. pants. Uzdevumu deleģēšana pašvaldībai

(1) Valsts pārvaldes iekārtas likumā noteiktajā kārtībā pašvaldībai var deleģēt valsts tiešās pārvaldes vai citas atvasinātas publiskas personas kompetencē ietilpstošu pārvaldes uzdevumu.

(2) Deleģējot pārvaldes uzdevumu, pašvaldībai nodrošina finansējumu, kas nepieciešams šī pārvaldes uzdevuma izpildei, izņemot, ja pašvaldība piekrīt veikt pārvaldes uzdevumu par saviem līdzekļiem.

(3) Deleģēto valsts tiešās pārvaldes uzdevumu izpildē pašvaldība pārstāv Latvijas Republiku un ir Ministru kabineta padotībā. Latvijas Republika ir atbildīga par deleģētā valsts tiešās pārvaldes uzdevuma tiesisku un lietderīgu izpildi.

8. pants. Pašvaldības tiesības deleģēt uzdevumus

Saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likuma noteikumiem pašvaldība var deleģēt citai personai atsevišķu pašvaldības autonomajā funkcijā ietilpstošu pārvaldes uzdevumu.

III nodaļa

Pašvaldības institucionālā sistēma

9. pants. Dome

(1) Domi veido vēlēti deputāti.

(2) Domē ievēlējamo deputātu skaitu nosaka likums par pašvaldības domes vēlēšanām.

(3) Domes deputāta tiesības un pienākumus nosaka šis likums un likums par pašvaldības domes deputāta statusu.

(4) Par piedalīšanos domes un komiteju sēdēs un par citu deputāta pienākumu pildīšanu domes deputāts saņem atlīdzību atbilstoši likumam par valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzību.

10. pants. Domes kompetence

(1) Dome ir tiesīga izlemt ikvienu pašvaldības kompetences jautājumu. Tikai domes kompetencē ir:

- 1) izdot saistošos noteikumus, tajā skaitā pašvaldības nolikumu, pašvaldības budžetu un teritorijas plānojumu;
- 2) apstiprināt pašvaldības konsolidēto gada pārskatu un gada publisko pārskatu;
- 3) apstiprināt pašvaldības attīstības programmu un ilgtspējīgas attīstības stratēģiju, kā arī citus attīstības plānošanas dokumentus;
- 4) apstiprināt pašvaldības teritoriālo dalījumu un tā pārvaldes struktūru;
- 5) lemt par pašvaldības administratīvās teritorijas sadalīšanu vai apvienošanu ar citu administratīvo teritoriju, administratīvās teritorijas robežu grozīšanu vai nosaukuma maiņu;
- 6) piešķirt un mainīt nosaukumus ielām, parkiem, laukumiem un citiem publiskiem pašvaldības infrastruktūras objektiem;
- 7) noteikt pašvaldības un tās teritoriālā iedalījuma vienību simboliku, likumā noteiktā kārtībā saskaņojot to ar Valsts Heraldikas komisiju;
- 8) izveidot un reorganizēt pašvaldības administrāciju, tajā skaitā izveidot, reorganizēt un likvidēt tās sastāvā esošās institūcijas, izdot pašvaldības institūciju nolikumus;
- 9) likumā noteiktā kārtībā izveidot, reorganizēt un likvidēt pašvaldības kapitālsabiedrības, pašvaldību kopīgas biedrības un nodibinājumus, kā arī lemt par dalību kapitālsabiedrībās, pašvaldību biedrībās un nodibinājumos;
- 10) iecelt amatā un atbrīvot no amata pašvaldības iestāžu vadītājus, kā arī citas amatpersonas normatīvajos aktos paredzētajos gadījumos;
- 11) ievēlēt vai atlaist (atbrīvot) domes priekšsēdētāju, priekšsēdētāja vietnieku, komiteju, komisiju un konsultatīvo padomju locekļus;

- 12) iecelt amatā un atbrīvot no amata pašvaldības izpilddirektoru un viņa vietnieku, teritoriālā iedalījuma vienības pārvaldes vai teritoriālā iedalījuma vienību apvienības pārvaldes vadītāju un viņa vietnieku;
 - 13) iecelt vai ievēlēt pašvaldības pārstāvjus citu publisku personu izveidotās vai pašvaldības un citu publisku personu kopīgās komitejās, komisijās, konsultatīvajās padomēs un darba grupās;
 - 14) noteikt domes priekšsēdētāja atlīdzību, kā arī noteikt citus algotus amatus domē un to atlīdzību;
 - 15) atcelt domes priekšsēdētāja izdotos tiesību aktus;
 - 16) apturēt un atcelt pašvaldības iestāžu vadītāju lēmumus;
 - 17) lemt par pašvaldības nekustamā īpašuma atsavināšanu, apgrūtināšanu vai privatizēšanu, kā arī par nekustamā īpašuma iegūšanu;
 - 18) noteikt kārtību, kādā veicami darījumi ar pašvaldības kustamo mantu, kā arī kārtību, kādā notiek dāvinājumu un novēlējumu pieņemšana un pārzināšana, aizdevumu, aizņēmumu un citu ekonomisko saistību uzņemšanās pašvaldības vārdā, ievērojot likuma nosacījumus;
 - 19) lemt par kārtību, kādā izpildāmas pašvaldības autonomās funkcijas un nosakāmas par to izpildi atbildīgās amatpersonas, kā arī sniedzami pārskati par šo funkciju izpildi;
 - 20) pieņemt Centrālās vēlēšanu komisijas noteiktajā kārtībā lēmumus, kas saistīti ar vēlēšanu un tautas nobalsošanas organizēšanu;
 - 21) pieņemt lēmumus citos ārējos normatīvajos aktos paredzētos gadījumos.
- (2) Ja likums tieši nenosaka, ka attiecīga lēmuma pieņemšana ir domes kompetencē, dome var pilnvarot pašvaldības administrāciju, paredzot to pašvaldības nolikumā:
- 1) lemt par pašvaldības nekustamā īpašuma izmantošanu;
 - 2) noteikt, ja tas nav aizliegts vai noteikts ar likumu, maksu par:
 - a) pašvaldības īpašuma, tajā skaitā dzīvojamā un nedzīvojamā fonda, lietošanu;
 - b) pašvaldības piegādāto siltumenerģiju, nosakot siltumenerģijas apgādes pakalpojumu tarifu;
 - c) sadzīves atkritumu apsaimniekošanu;
 - d) atļaujas un licences izsniegšanu;
 - e) citiem pašvaldības sniegtajiem pakalpojumiem;
 - f) pašvaldības centralizētās ūdensapgādes sistēmas un centralizētās kanalizācijas sistēmas lietošanu.

11. pants. Domes pirmā sēde

- (1) Jaunievēlētās domes pirmo sēdi sasauc pašvaldības vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs likumā par pašvaldības domes vēlēšanām noteiktajā kārtībā.
- (2) Ar dienu, kad uz pirmo sēdi sanāk jaunievēlētā dome, beidzas iepriekšējās domes pilnvaras.
- (3) Pašvaldības vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs līdz domes priekšsēdētāja ievēlēšanai vada domes sēdi un paraksta domes lēmumu par domes priekšsēdētāja ievēlēšanu.

12. pants. Domes priekšsēdētāja vēlēšanas

- (1) Domes priekšsēdētāju ievēlē no domes deputātiem. Ikvienam domes deputātam līdz balsojuma sākumam ir tiesības izvirzīt kandidātu domes priekšsēdētāja amatam.
- (2) Domes priekšsēdētājs ir ievēlēts, ja par kandidātu nobalso vairāk kā puse no domes deputātiem.
- (3) Ja neviens no kandidātiem nesaņem nepieciešamo balsu vairākumu pirmajā kārtā, tiek rīkota atkārtota balsošana par tiem diviem kandidātiem, kuri saņēmuši visvairāk balsu. Ievēlēts ir tas kandidāts, kurš saņēmis ievēlēšanai nepieciešamo balsu skaitu. Ja arī otrajā kārtā neviens no kandidātiem nav saņēmis ievēlēšanai nepieciešamo balsu vairākumu, tiek rīkota balsošanas trešā kārtā par to kandidātu, kurš otrajā kārtā saņēmis vairāk balsu.

(4) Ja neviens no kandidātiem trešajā kārtā nav saņēmis ievēlēšanai nepieciešamo balsu skaitu, tad rīko jaunas domes priekšsēdētāja vēlēšanas.

13. pants. Domes priekšsēdētāja vietnieka vēlēšanas

(1) Pēc domes priekšsēdētāja ievēlēšanas no attiecīgās domes deputātiem ievēlē priekšsēdētāja vietnieku.

(2) Domes priekšsēdētājam var būt vairāki vietnieki. Domes priekšsēdētāja vietnieku skaitu nosaka pašvaldības nolikumā.

(3) Domes priekšsēdētāja vietnieka vēlēšanas notiek šā likuma 12. pantā noteiktajā kārtībā.

14. pants. Komiteju vēlēšanas

(1) Pēc domes priekšsēdētāja un priekšsēdētāja vietnieka ievēlēšanas no domes deputātiem ievēlē komitejas.

(2) Komitejas, to kompetenci un skaitlisko sastāvu nosaka pašvaldības nolikumā. Komitejas locekļu skaits nedrīkst būt mazāks par trim. Katram deputātam jābūt vismaz vienas komitejas loceklim.

(3) No katra domes deputātu kandidātu saraksta komitejā ievēlējamo deputātu skaitu nosaka proporcionāli no katra domes deputātu kandidātu saraksta domē ievēlēto deputātu skaitam. Proporcionalitātes principu var neievērot gadījumā, ja tas nav iespējams objektīvu un tiesisku iemeslu dēļ, lai ievērotu šā panta otrās daļas nosacījumus, kā arī matemātisku iemeslu dēļ, un gadījumā, kad visi no domes deputātu kandidātu saraksta domē ievēlētie deputāti atsakās no dalības komitejā.

15. pants. Komitejas sastāva izmaiņas

(1) Deputāts var izbeigt savu darbību komitejā, ja pēc deputāta rakstveida iesnieguma saņemšanas dome pieņēmusi lēmumu par viņa atbrīvošanu no komitejas locekļa pienākumu pildīšanas.

(2) Ja deputātu atbrīvo no komitejas locekļa pienākumu pildīšanas, tad no attiecīgā domes deputātu kandidātu saraksta domē ievēlētie deputāti izvirza citu deputātu dalībai attiecīgajā komitejā.

(3) Lai uzlabotu darba efektivitāti, dome ir tiesīga izveidot jaunu komiteju, kā arī likvidēt komiteju vai samazināt komitejas locekļu skaitu, nesaņemot komitejas locekļu iesniegumus par darbības izbeigšanu komitejā. Izveidojot jaunu komiteju vai samazinot komitejas locekļu skaitu, dome lemj par komitejas sastāvu, ievērojot šā likuma 14. panta otrās un trešās daļas nosacījumus.

16. pants. Ierobežojumi amatu ieņemšanai domē

(1) Par domes priekšsēdētāja vai priekšsēdētāja vietnieka amata kandidātu neizvirza domes deputātu, kuram Kriminālprocesa likumā noteiktajā kārtībā piemērots procesuālais piespiedu līdzeklis (drošības līdzeklis) – noteiktas nodarbošanās aizliegums, kas liedz pildīt domes priekšsēdētāja vai priekšsēdētāja vietnieka amata pienākumus.

(2) Ikvienam domes deputātam ir tiesības tikt ievēlētam domes institūcijās un amatos, ja ārējos normatīvajos aktos nav noteikti ierobežojumi, vai kriminālprocesā nav piemērots procesuālais piespiedu līdzeklis (drošības līdzeklis) – noteiktas nodarbošanās aizliegums, kas liedz pildīt attiecīgā amata pienākumus.

17. pants. Domes priekšsēdētāja un viņa vietnieka pilnvaras

(1) Domes priekšsēdētājs un priekšsēdētāja vietnieks pilnvaras iegūst ar ievēlēšanas brīdi.

(2) Domes priekšsēdētāja amats ir algots.

(3) Domes priekšsēdētājs:

1) vada domes darbu un pārstāv pašvaldības intereses, tajā skaitā pārstāv domi tās sēžu starplaikos;

- 2) vada domes sēdes un paraksta domes lēmumus;
 - 3) bez īpaša pilnvarojuma pārstāv pašvaldību tiesā un attiecībās ar valsts pārvaldes un citām valsts varas institūcijām;
 - 4) uzrauga tiesas spriedumu izpildi lietās, kurās viena no pusēm ir pašvaldība;
 - 5) izdod pilnvaras, paraksta līgumus un citus juridiskos dokumentus atbilstoši pašvaldības nolikumā noteiktajam;
 - 6) ierosina jautājumu izskatīšanu domē un komitejās, tajā skaitā iesniedz izskatīšanai no valsts tiešās pārvaldes saņemtos iesniegumus un pieprasījumus;
 - 7) dod saistošus rīkojumus pašvaldības iestāžu un institūciju vadītājiem;
 - 8) veic citus pienākumus, kas paredzēti normatīvajos aktos un domes lēmumos.
- (4) Domes priekšsēdētāja vietnieks aizvieto domes priekšsēdētāju viņa prombūtnes laikā, kā arī pilda pienākumus, ko uzdevis domes priekšsēdētājs ar rīkojumu vai kas noteikti pašvaldības nolikumā. Ja domes priekšsēdētājam ir vairāki vietnieki, domes priekšsēdētāja vietnieku kompetenci, tajā skaitā domes priekšsēdētāja aizvietošanas kārtību, nosaka pašvaldības nolikumā.
- (5) Ja domes priekšsēdētājs ir atlaists, atbrīvots, atstādināts vai atkāpies no amata pienākumu pildīšanas, vai citu iemeslu dēļ vairs nespēs pildīt priekšsēdētāja pienākumus, priekšsēdētāja vietnieks pilda domes priekšsēdētāja pienākumus līdz jauna domes priekšsēdētāja ievēlēšanai.

18. pants. Domes priekšsēdētāja un priekšsēdētāja vietnieka tiesības atkāpties no amata

Domes priekšsēdētājs vai priekšsēdētāja vietnieks var atkāpties no ieņemamā amata, rakstveidā paziņojot par to domei. Šādā gadījumā domes priekšsēdētājs vai priekšsēdētāja vietnieks turpina pildīt savus pienākumus līdz nākamajai domes sēdei, kad viņa pilnvaras izbeidzas neatkarīgi no tā, vai šajā sēdē tiek ievēlēts jauns domes priekšsēdētājs vai priekšsēdētāja vietnieks.

19. pants. Domes priekšsēdētāja un priekšsēdētāja vietnieka atbrīvošana no amata

- (1) Pēc vismaz vienas trešdaļas domes deputātu pieprasījuma dome lemj par domes priekšsēdētāja vai priekšsēdētāja vietnieka atbrīvošanu no amata.
- (2) Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministram ir tiesības pieprasīt domes priekšsēdētāja atbrīvošanu no amata, ja domes priekšsēdētājs neievēro vai nepilda ārējos normatīvajos aktos noteiktās prasības, domes lēmumus vai tiesas spriedumus.
- (3) Pieprasījumu par domes priekšsēdētāja vai priekšsēdētāja vietnieka atbrīvošanu no amata izskata tuvākajā domes sēdē, bet ne vēlāk kā 10 darba dienu laikā no pieprasījuma saņemšanas dienas. Ja šajā laikā nav paredzēta domes kārtējā sēde, domes priekšsēdētājs sasauca domes ārkārtas sēdi.
- (4) Ja domes priekšsēdētājs šā panta trešajā daļā noteiktā laikā nav sasaucis domes sēdi, to dara priekšsēdētāja vietnieks.
- (5) Jautājuma par domes priekšsēdētāja atbrīvošanu no amata izskatīšanu domes sēdē vada domes priekšsēdētāja vietnieks. Ja domes priekšsēdētāja vietnieks ir aizkavēts pildīt savus pienākumus, jautājuma izskatīšanu domes sēdē vada un domes lēmumu paraksta deputāts, kurš pirmais parakstījis šā panta pirmajā daļā minēto pieprasījumu.
- (6) Domes priekšsēdētājs vai priekšsēdētāja vietnieks ir atbrīvots no amata, ja par to nobalso vairāk kā puse no domes deputātiem.

20. pants. Pašvaldības administrācija

- (1) Pašvaldības administrācija ir pastarpinātā pārvalde, ko dome izveido pašvaldībai noteikto funkciju un uzdevumu izpildes nodrošināšanai. Pašvaldības administrāciju veido pašvaldības izpildinstitūcijas – iestādes un amatpersonas. Pašvaldības administrācijas struktūru nosaka pašvaldības nolikumā.

(2) Dome izveido centrālo pārvaldi – pašvaldības iestādi, kas nodrošina domes un komiteju organizatorisko un tehnisko apkalpošanu un veic citas pašvaldības nolikumā noteiktās funkcijas.

(3) Pašvaldības administrācijas darbinieku atlīdzību nosaka atbilstoši likumam par valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzību.

(4) Domes nomaiņas gadījumā pašvaldības administrācijas darbinieku darba attiecības netiek pārtrauktas.

(5) Kandidātu atlase uz amatu pašvaldības administrācijā notiek atklātā konkursā. Amata kandidātu vērtēšanas kārtību un kritērijus (tajā skaitā kandidāta izglītības, iepriekšējās darba pieredzes un kompetences prasības) nosaka attiecīgās iestādes vadītājs. Lai nodrošinātu labu pārvaldību, kā arī veicinātu darbinieka kvalifikācijas celšanu, darbinieku, neizsludinot atklātu konkursu un motivējot pārcelšanas pieļaujamību un lietderību, ar viņa piekrišanu var pārcelt jebkurā citā amatā uz noteiktu vai nenoteiktu laiku tajā pašā vai citā iestādē pašvaldības administrācijā.

21. pants. Pašvaldības izpilddirektora un izpilddirektora vietnieka iecelšana

(1) Pašvaldības izpilddirektoru ieceļ dome uz pieciem gadiem. Viena un tā pati persona var būt par pašvaldības izpilddirektoru ne vairāk kā divus termiņus pēc kārtas.

(2) Dome ne vēlāk kā divus mēnešus pirms pašvaldības izpilddirektora pilnvaru termiņa beigām, pamatojoties uz izpilddirektora darba novērtējumu, lemj par pilnvaru termiņa pagarināšanu uz pieciem gadiem, ja izpilddirektors tam piekrīt, vai par izpilddirektora amata kandidātu konkursa rīkošanu.

(3) Pašvaldības izpilddirektora amata kandidātu atlase notiek atklātā konkursā. Pašvaldības izpilddirektora amata kandidātu vērtēšanas kārtību un kritērijus (tajā skaitā kandidāta izglītības, iepriekšējās darba pieredzes un kompetences prasības) nosaka dome. Pašvaldības izpilddirektora amata kandidāts atbilst vismaz šādām prasībām:

1) ir Latvijas Republikas pilsonis;

2) pārvalda latviešu valodu;

3) ir augstākā izglītība;

4) nav sodīts par tīšiem noziedzīgiem nodarījumiem, ir rehabilitēts vai ir noņemta vai dzēsta sodāmība;

5) sakarā ar disciplinārlietā, administratīvo pārkāpumu lietā vai krimināllietā piemērotu sodu nav aizliegts ieņemt iestādes vadītāja amatu;

6) rīcībspēju nav ierobežojusi tiesa;

7) nav vai nav bijis PSRS, Latvijas PSR vai kādas ārvalsts valsts drošības dienesta, izlūkdienesta vai pretizlūkošanas dienesta štata darbinieks;

8) nav vai nav bijis ar likumiem vai tiesas nolēmumiem aizliegto organizāciju dalībnieks.

(4) Pašvaldības izpilddirektora pilnvaru termiņu skaita no amatā iecelšanas dienas vai pilnvaru termiņa pagarināšanas dienas. Pašvaldības izpilddirektors pēc pilnvaru termiņa beigām turpina pildīt izpilddirektora pienākumus līdz jauna pašvaldības izpilddirektora iecelšanai, ja pašvaldībā nav izpilddirektora vietnieka.

(5) Pašvaldības izpilddirektoram var būt viens vai vairāki vietnieki. Pašvaldības izpilddirektora vietnieku skaitu nosaka pašvaldības nolikumā. Pašvaldības izpilddirektora vietnieka iecelšanai amatā piemērojama šajā pantā noteiktā kārtība un prasības.

(6) Pašvaldības izpilddirektors vai izpilddirektora vietnieks ir iecelts vai atbrīvots no amata, ja par to nobalso vairāk kā puse no domes deputātiem. Šāds domes balsojums nepieciešams arī, lai pagarinātu pilnvaru termiņu šā panta otrajā daļā noteiktajā gadījumā. Darba līgumu ar pašvaldības izpilddirektoru vai izpilddirektora vietnieku slēdz domes priekšsēdētājs.

22. pants. Pašvaldības izpilddirektora un izpilddirektora vietnieka pilnvaras

(1) Pašvaldības izpilddirektors:

- 1) nodrošina domes lēmumu izpildi;
- 2) vada centrālo pārvaldi, ja pašvaldības nolikumā nav noteikts citādi, kontrolē un koordinē pašvaldības administrācijas darbu, dod saistošus rīkojumus pašvaldības administrācijas darbiniekiem, kuri par to informē savu tiešo vadītāju;
- 3) pašvaldības nolikumā noteiktajā kārtībā pieņem darbā un atbrīvo no darba centrālās pārvaldes darbiniekus, ja izpilddirektors ir arī centrālās pārvaldes vadītājs;
- 4) ierosina domei iecelt amatā vai atbrīvot no amata pašvaldības iestāžu vadītājus;
- 5) iesniedz domei priekšlikumus par pašvaldības iestāžu un citu institūciju, pašvaldības kapitālsabiedrību izveidošanu, reorganizēšanu un likvidēšanu;
- 6) ir tiesīgs apturēt un atcelt pašvaldības administrācijas nelikumīgus un nelietderīgus lēmumus, ja likums nenosaka citādi;
- 7) pašvaldības nolikumā noteiktajā kārtībā rīkojas ar pašvaldības mantu un finanšu resursiem, slēdz saimnieciskus darījumus ar juridiskajām un fiziskajām personām;
- 8) veic kapitāla daļu turētāja pārstāvja pienākumus kapitālsabiedrībās, kurās kapitāla daļu turētājs ir pašvaldība, saskaņā ar likumu par publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldību;
- 9) organizē pašvaldības konsolidētā gada pārskata un gada publiskā pārskata sagatavošanu;
- 10) organizē iepriekšējā domes priekšsēdētāja izpilddirektoram nodotās lietvedības un dokumentu nodošanu jaunajam domes priekšsēdētājam;
- 11) domes nomaiņas gadījumā nodrošina pašvaldības administrācijas darba nepārtrauktību;
- 12) atbilstoši savai kompetencei pieņem pārvaldes lēmumus un īsteno kontroli pār pašvaldības administrācijas pieņemto pārvaldes lēmumu tiesiskumu;
- 13) izveido iestādes iekšējās kontroles sistēmu, kā arī uzrauga un uzlabo to;
- 14) organizē domes un komiteju organizatorisko un tehnisko apkalpošanu;
- 15) veic citus pienākumus, kas paredzēti ārējos normatīvajos aktos un domes lēmumos.

(2) Pašvaldības izpilddirektora vietnieks aizvieto pašvaldības izpilddirektoru viņa prombūtnes laikā, kā arī pilda pienākumus, ko uzdevis izpilddirektors ar rīkojumu vai kas noteikti amata aprakstā vai pašvaldības nolikumā. Ja pašvaldības izpilddirektoram ir vairāki vietnieki, izpilddirektora vietnieku kompetenci, tajā skaitā izpilddirektora aizvietošanas kārtību, nosaka pašvaldības nolikumā.

23. pants. Novada pašvaldības pārvalde

(1) Lai nodrošinātu pašvaldības sniegto pakalpojumu pieejamību novada teritoriālā iedalījuma vienībās, kurās neatrodas novada pašvaldības administratīvais centrs, dome var izveidot teritoriālā iedalījuma vienības pārvaldi vai teritoriālā iedalījuma vienību apvienības pārvaldi (turpmāk – teritoriālā pārvalde), kas ir pašvaldības administrācijas sastāvā.

(2) Teritoriālās pārvaldes kompetenci nosaka pašvaldības nolikumā. Teritoriālā pārvalde nodrošina vismaz šādus pakalpojumus:

- 1) pašvaldības kompetencē esošo izziņu izsniegšanu un informācijas sniegšanu par pašvaldības kompetencē esošajiem jautājumiem;
- 2) valsts noteikto nodokļu un nodevu maksājumu, kuru iekasēšana ir uzdota pašvaldībai, kā arī domes noteikto nodevu maksājumu un maksājumu par pašvaldības sniegtajiem pakalpojumiem pieņemšanu;
- 3) pašvaldības sociālo pabalstu izmaksas;
- 4) iesniegumu pieņemšanu no attiecīgajā teritorijā dzīvojošām fiziskām personām un tajā reģistrētajām juridiskajām personām, atbildes sagatavošanas iesniedzējiem organizēšanu;
- 5) informācijas pieejamību par domes pieņemtajiem lēmumiem.

(3) Teritoriālo pārvaldi neveido novada teritoriālā iedalījuma vienībā vai to apvienībā, kuras

teritorijā atrodas vienotais klientu apkalpošanas centrs, kurā tiek sniegti šā panta otrajā daļā un pašvaldības nolikumā noteiktie pašvaldības pakalpojumi.

(4) Teritoriālo pārvaldi vada pārvaldes vadītājs, kurš atbild par teritoriālajā pārvaldē sniedzamo pašvaldības pakalpojumu un informācijas pieejamību un kvalitāti. Pārvaldes vadītāja amata kandidātu atlase notiek atklātā konkursā. Pārvaldes vadītāja amata kandidātu vērtēšanas kārtību un kritērijus (tajā skaitā kandidāta izglītības, iepriekšējās darba pieredzes un kompetences prasības) nosaka dome. Pārvaldes vadītāja kompetenci un padotību nosaka pašvaldības nolikumā.

24. pants. Administratīvā komisija

(1) Administratīvā pārkāpuma procesa veikšanai, kā arī likumā par audzinoša rakstura piespiedu līdzekļu piemērošanu bērniem noteikto uzdevumu izpildei dome apstiprina pašvaldības administratīvo komisiju vismaz piecu cilvēku sastāvā. Dome var izveidot pašvaldības administratīvās komisijas apakškomisijas.

(2) Pašvaldības administratīvā komisija un apakškomisija ir lemttiesīga, ja tajā piedalās ne mazāk kā puse no tās sastāva.

(3) Pašvaldības administratīvās komisijas lēmumu var pārsūdzēt rajona (pilsētas) tiesā.

IV nodaļa

Domes un komiteju darba organizācija

25. pants. Domes darba kārtība

(1) Domes darbs notiek domes sēdēs un komiteju sēdēs.

(2) Domes darba organizāciju nosaka pašvaldības darba reglaments.

26. pants. Domes sēdes

(1) Dome lēmumus pieņem domes sēdē.

(2) Domes sēde notiek, ja tajā piedalās vairāk kā puse no domes deputātiem (kvorums). Sēdes vadītājs pārliecinās par kvorumu pirms katra balsojuma. Ja nav kvoruma, sēdes vadītājs sēdi slēdz vai pārtrauc. Ja kvoruma nav arī pēc pārtraukuma, sēde slēdzama.

(3) Domes sēde ir atklāta, izņemot likumā noteiktos gadījumus. Pašvaldība savā oficiālajā tīmekļvietnē nodrošina domes sēdes audiovizuālu tiešraidi.

(4) Domes sēdi vai tās daļu pasludina par slēgtu, ja nepieciešams izskatīt tādu jautājumu, kas skar personas privāto dzīvi vai bērnu intereses, adopcijas noslēpumu, komercnoslēpumu vai citu informāciju, kuras izpaušana ir aizliegta saskaņā ar likumu. Domes slēgtās sēdes darba kārtību vai domes sēdes slēgtajā daļā iekļautos jautājumus un šajos jautājumos pieņemtos domes lēmumus nepublicē, bet norāda izskatāmā jautājuma un pieņemtā lēmuma būtību.

27. pants. Domes kārtējās sēdes sasaukšana

(1) Domes priekšsēdētājs sasauk domes kārtējo sēdi pēc nepieciešamības, bet ne retāk kā reizi mēnesī, nosakot sēdes darba kārtību, norises laiku un vietu. Šā likuma 33. panta pirmajā daļā noteiktajos gadījumos norāda, ka domes sēde notiks attālināti.

(2) Domes deputātiem paziņo par domes kārtējās sēdes darba kārtību, norises laiku un vietu pašvaldības darba reglamentā noteiktajā kārtībā. Domes lēmumu projektiem, atzinumiem par tiem un citiem izziņas materiāliem, kas noteikti pašvaldības darba reglamentā, jābūt pieejamiem domes deputātiem ne vēlāk kā trīs darba dienas pirms domes kārtējās sēdes.

(3) Paziņojumu par domes kārtējās sēdes darba kārtību, norises laiku un vietu ne vēlāk kā trīs darba dienas pirms sēdes izliek apmeklētājiem pieejamā vietā centrālās pārvaldes ēkā un publicē pašvaldības oficiālajā tīmekļvietnē.

28. pants. Atkārtota domes kārtējās sēdes sasaukšana

(1) Ja uz domes kārtējo sēdi nav ieradies šā likuma 26. panta otrajā daļā minētais domes deputātu skaits, sēdes darba kārtībā iekļauto jautājumu izskatīšanai domes priekšsēdētājs ne agrāk kā pēc septiņām un ne vēlāk kā pēc 14 dienām sasauc atkārtotu domes kārtējo sēdi, ja nepieciešams, papildinot sēdes darba kārtību.

(2) Ja uz atkārtotu domes kārtējo sēdi nav ieradies šā likuma 26. panta otrajā daļā minētais domes deputātu skaits, domes priekšsēdētājs informē par to vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministru triju darba dienu laikā pēc dienas, kurā vajadzēja notikt atkārtotai domes kārtējai sēdei, kā arī paziņo domes nākamās kārtējās sēdes norises laiku un vietu.

29. pants. Domes ārkārtas sēdes sasaukšana

(1) Domes priekšsēdētājs sasauc domes ārkārtas sēdi pēc savas iniciatīvas vai pēc šā likuma 30. panta pirmajā daļā minēto subjektu pieprasījuma.

(2) Sasaucot domes ārkārtas sēdi, nosaka sēdes darba kārtību, sēdes norises laiku un vietu, ierosinātā jautājuma steidzamības pamatojumu, norādot sekas, kas iestāsies, ja jautājums netiks risināts steidzami, un pievieno domes lēmuma projektu. Domes ārkārtas sēdē neskata pašvaldības budžetu un tā grozījumus.

(3) Domes lēmumu projektiem, atzinumiem par tiem un citiem izziņas materiāliem, kas noteikti pašvaldības darba reglamentā, jābūt pieejamiem visiem domes deputātiem ne vēlāk kā trīs stundas pirms domes ārkārtas sēdes.

(4) Dome ir tiesīga lemt par jautājuma izslēgšanu no domes ārkārtas sēdes darba kārtības, ja tā priekšsēdētāja norādīto ierosinātā jautājuma steidzamības pamatojumu atzīst par nepietiekamu. Dome var lemt par jautājuma izslēgšanu no sēdes darba kārtības arī tad, ja domes priekšsēdētājs nav norādījis ierosinātā jautājuma steidzamības pamatojumu.

(5) Paziņojumu par domes ārkārtas sēdes darba kārtību, norises laiku un vietu pēc sēdes sasaukšanas publicē pašvaldības oficiālajā tīmekļvietnē.

30. pants. Domes ārkārtas sēdes sasaukšana pēc pieprasījuma

(1) Domes priekšsēdētājs sasauc domes ārkārtas sēdi trīs darba dienu laikā, ja to pieprasa:

- 1) vismaz viena trešdaļa deputātu;
- 2) vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs;
- 3) Ministru kabinets.

(2) Iesniegumā par domes ārkārtas sēdes sasaukšanu norāda sēdes darba kārtību un tam pievieno domes lēmuma projektu. Ja domes ārkārtas sēdes sasaukšanu pieprasa vismaz viena trešdaļa deputātu, iesniegumā norāda arī ierosināto jautājumu steidzamības pamatojumu.

(3) Domes priekšsēdētājs sasauc domes ārkārtas sēdi, nosakot sēdes darba kārtību, norises laiku un vietu, ievērojot šā likuma 29. panta trešās un piektās daļas nosacījumus. Ja deputātu iesniegumā par domes ārkārtas sēdes sasaukšanu nav norādīts ierosināto jautājumu steidzamības pamatojums, domes priekšsēdētājs var nesasaukt domes ārkārtas sēdi un deputātu iesniegumā norādītos jautājumus iekļaut nākamās domes kārtējās sēdes darba kārtībā.

(4) Dome ir tiesīga izvērtēt šā panta otrās daļas kārtībā norādīto domes ārkārtas sēdes steidzamības pamatojumu un lemt par jautājuma izslēgšanu no sēdes darba kārtības, ja dome norādīto steidzamības pamatojumu atzīst par nepietiekamu.

(5) Šā panta pirmās daļas 2. un 3. punktā noteiktajos gadījumos domes ārkārtas sēdes ierosinātājs vai viņa pilnvarots pārstāvis piedalās sēdē un ziņo par ierosināto jautājumu.

(6) Ja domes priekšsēdētājs šā panta pirmās daļas 2. un 3. punktā noteiktajos gadījumos nav sasaucis domes ārkārtas sēdi, vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs vai Ministru kabinets var atkārtoti pieprasīt sasaukt domes ārkārtas sēdi, nosakot sēdes darba kārtību, norises laiku un vietu.

31. pants. Deputātu tiesības sasaukt domes ārkārtas sēdi

(1) Ja domes priekšsēdētājs un domes priekšsēdētāja vietnieks ir aizkavēti pildīt savus pienākumus, ir atlaisti, atbrīvoti vai atkāpušies un ir nepieciešams nodrošināt pašvaldības darba nepārtrauktību, vismaz viena trešdaļa domes deputātu var sasaukt domes ārkārtas sēdi, paziņojot par to deputātiem pašvaldības darba reglamentā noteiktajā kārtībā.

(2) Paziņojumā par domes ārkārtas sēdes sasaukšanu norāda sēdes darba kārtību, ierosināto jautājumu steidzamības pamatojumu, sēdes norises laiku un vietu un tam pievieno domes lēmuma projektu. Paziņojumu nosūta arī vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministram.

(3) Domes ārkārtas sēdi sasauc ne vēlāk kā trīs darba dienu laikā pēc tās paziņošanas.

(4) Domes ārkārtas sēdi vada un sēdē pieņemtos domes lēmumus paraksta deputāts, kurš pirmais parakstījis paziņojumu par ārkārtas sēdes sasaukšanu.

(5) Dome ir tiesīga izvērtēt norādīto domes ārkārtas sēdes steidzamības pamatojumu un lemt par jautājuma izslēgšanu no sēdes darba kārtības, ja dome norādīto steidzamības pamatojumu atzīst par nepietiekamu. Dome var lemt par jautājuma izslēgšanu no sēdes darba kārtības arī tad, ja paziņojumā par domes ārkārtas sēdes ierosināšanu nav norādīts ierosinātā jautājuma steidzamības pamatojums.

32. pants. Atkārtota ārkārtas sēžu sasaukšana

(1) Ja uz domes ārkārtas sēdi nav ieradies šā likuma 26. panta otrajā daļā minētais domes deputātu skaits, sēdes darba kārtībā iekļauto jautājumu izskatīšanai sēdes vadītājs ne vēlāk kā nākamajā darba dienā sasauc atkārtotu domes ārkārtas sēdi, negrozot sēdes darba kārtību.

(2) Ja uz domes atkārtotu ārkārtas sēdi nav ieradies šā likuma 26. panta otrajā daļā minētais domes deputātu skaits, sēdes vadītājs informē par to vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministru triju darba dienu laikā pēc dienas, kurā vajadzēja notikt atkārtotai domes ārkārtas sēdei.

33. pants. Tiešsaistes videokonferences sarunu rīka izmantošana domes sēdē

(1) Dome pašvaldības nolikumā var paredzēt gadījumus, kādos, izmantojot tiešsaistes videokonferences sarunu rīku, domes sēde var notikt attālināti, tajā skaitā, ja attiecīgajā teritorijā izsludināta ārkārtējā situācija vai valsts noteikusi pulcēšanās ierobežojumus.

(2) Domes priekšsēdētājs var noteikt, ka deputāts attālināti piedalīsies klātienē domes sēdē, izmantojot tiešsaistes videokonferences sarunu rīku, ja tas ir paredzēts pašvaldības nolikumā un ja deputāts sēdes laikā atrodas citā vietā un veselības stāvokļa vai komandējuma dēļ nevar ierasties domes sēdes norises vietā.

(3) Deputāts uzskatāms par klātesošu domes sēdē un ir tiesīgs piedalīties balsošanā, neatrodoties sēdes norises vietā, ja viņš ir reģistrējies dalībai domes sēdē, viņam ir nodrošināta tehniska iespēja piedalīties sēdē, izmantojot tiešsaistes videokonferences sarunu rīku, un ir nodrošināta elektroniskā balsošana tiešsaistē.

(4) Tiešsaistes videokonferences sarunu rīka izmantošanas kārtību domes sēdē, tajā skaitā kārtību, kādā deputāts reģistrējas dalībai domes sēdē un piedalās balsošanā, un kārtību, kādā tiek nodrošināts domes sēdes atklātums un domes sēdes dalībnieku, kas nav domes deputāti, iespēja izteikties par domes sēdē izskatāmajiem jautājumiem, nosaka pašvaldības darba reglamentā.

(5) Domes sēdē attālināti nelemj par šā likuma 35. panta otrajā daļā minētajiem jautājumiem.

34. pants. Domes sēdes darba kārtība

(1) Dome izskata izsludinātajā domes sēdes darba kārtībā iekļautos jautājumus norādītajā secībā.

(2) Domes kārtējās sēdes darba kārtībā iekļauto jautājumu secību var grozīt, ja par to nobalso vairāk kā puse no klātesošajiem domes deputātiem. Domes kārtējās sēdes darba

kārtību var grozīt, ja par to nobalso vismaz divas trešdaļas no klātesošajiem deputātiem.

(3) Domes ārkārtas sēdes darba kārtību nedrīkst grozīt, izņemot šajā likumā noteiktos gadījumus.

35. pants. Balsošanas kārtība

(1) Balsošana domes sēdēs ir atklāta. Dome var lemt par elektroniska balsošanas rīka izmantošanu, ja tiek nodrošināta katra deputāta autentifikācija un balsojuma atklātums, paredzot to pašvaldības darba reglamentā.

(2) Par pašvaldības domes priekšsēdētāja, domes priekšsēdētāja vietnieka, izpilddirektora, izpilddirektora vietnieka, teritoriālās pārvaldes vadītāja vai viņa vietnieka amatam izvirzītajām kandidatūrām balso ar vēlēšanu zīmēm vienlaikus par katram amatam izvirzītajiem kandidātiem.

36. pants. Domes lēmumu projektu iesniegšana

(1) Domes sēdē izskatāmu lēmuma projektu var iesniegt:

- 1) domes priekšsēdētājs;
- 2) domes komiteja;
- 3) domes deputāts;
- 4) domes ārkārtas sēdes ierosinātājs;
- 5) pašvaldības izpilddirektors;
- 6) iedzīvotāju padome.

(2) Domes lēmuma projekta sagatavošanas, iesniegšanas, reģistrēšanas, kā arī izskatīšanas kārtību pašvaldības institūcijās (tajā skaitā tiesiskuma iepriekšēju pārbaudi un atbilstības pašvaldības budžetam izvērtēšanu, kā arī atzina saņemšanu no domes komitejām) nosaka pašvaldības darba reglamentā. Pašvaldības noteikto domes lēmuma projekta virzības kārtību var neievērot attiecībā uz domes ārkārtas sēdē izskatāmu lēmuma projektu vai lēmuma projektu par pašvaldības administrācijas amatpersonas ievēlēšanu (iecelšanu) vai atcelšanu (atstādināšanu), kā arī citu politisko lēmumu projektiem.

37. pants. Domes lēmumu pieņemšana

(1) Domes lēmums ir pieņemts, ja par to nobalso vairāk kā puse no klātesošajiem domes deputātiem un ja likumā nav noteikts citādi.

(2) Ja par lēmuma projektu nav saņemts nepieciešamais balsu skaits, lēmuma projekts ir noraidīts. Šādā gadījumā lēmuma projektu var iesniegt atkārtoti, ievērojot šā likuma 36. panta nosacījumus.

(3) Deputāts ir uzskatāms par klātesošu balsošanā, ja viņš ir balsojis “par”, “pret” vai “atturas”.

(4) Domes sēdes vadītājs paraksta domes lēmumu piecu darba dienu laikā no lēmuma pieņemšanas dienas. Ja domes sēdes vadītājs ir prombūtnē, domes lēmumu paraksta viņa pienākumu izpildītājs.

(5) Domes sēdes vadītājam ir tiesības atteikties parakstīt domes lēmumu. Šādā gadījumā domes priekšsēdētājam ir pienākums sasaukt domes ārkārtas sēdi, kurā attiecīgais lēmums tiek atkārtoti izskatīts. Domes priekšsēdētājam un domes priekšsēdētāja vietniekam nav atļauts izmantot tiesības atteikties parakstīt domes lēmumu attiecībā uz domes lēmumu, ar kuru tiek atcelts domes priekšsēdētāja vai domes priekšsēdētāja vietnieka rīkojums, iecelts vai atbrīvots no amata domes priekšsēdētājs vai domes priekšsēdētāja vietnieks.

38. pants. Domes sēdes norise

(1) Domes sēdes vadītājs vada domes sēdi saskaņā ar pašvaldības darba reglamentā noteikto kārtību.

(2) Domes sēdes gaitu protokolē, kā arī veic tās audiovizuālu ierakstu.

(3) Domes sēdes protokolā ieraksta:

- 1) domes sēdes sasaukšanas vietu un laiku, norādi, vai tā ir kārtējā vai ārkārtas sēde, atklāta vai slēgta sēde;
 - 2) sēdes atklāšanas un slēgšanas laiku;
 - 3) sēdes darba kārtību;
 - 4) sēdes vadītāja un sēdes protokolētāja vārdu, uzvārdu, amatu;
 - 5) sēdē piedalījušos un klāt neesošo deputātu vārdus, uzvārdus;
 - 6) sēdē klāt neesoša deputāta neierašanās iemeslu, ja deputāts to ir paziņojis;
 - 7) to personu vārdus, uzvārdus un amatus (ja attiecināms), kurām sēdē dots vārds;
 - 8) iesniegtos priekšlikumus, pieprasījumus, kā arī sēdes vadītāja rīkojumus;
 - 9) pieņemtos lēmumus, norādot, ar cik balsīm lēmums pieņemts;
 - 10) kuri deputāti balsojuši par vai pret attiecīgo lēmumu un kuri atturējušies no balsošanas vai nav piedalījušies balsošanā;
 - 11) to deputātu vārdus un uzvārdus, kuri, izteikušies par balsošanas motīviem;
 - 12) citu pašvaldības darba reglamentā noteiktu informāciju.
- (4) Domes sēdes vadītājs un sēdes protokolētājs paraksta sēdes protokolu ne vēlāk kā piecu darba dienu laikā pēc domes sēdes. Ja domes sēdes vadītājs vai sēdes protokolētājs ir prombūtnē, domes sēdes protokolu paraksta attiecīgās personas amata pienākumu izpildītājs.
- (5) Deputātam piecu darba dienu laikā pēc domes sēdes protokola parakstīšanas ir tiesības rakstveidā iesniegt domes priekšsēdētājam savu viedokli par domes sēdē izskatītu jautājumu. Deputāta viedokli pievieno domes sēdes protokolam, un tas kļūst par neatņemamu domes sēdes protokola sastāvdaļu.
- (6) Domes lēmumi, domes sēdes protokols, kā arī domes sēdes audiovizuāls ieraksts ir publiski pieejams, ievērojot likumā noteiktos informācijas pieejamības ierobežojumus. Domes lēmumus un domes sēdes protokolu publicē pašvaldības oficiālajā tīmekļvietnē ne vēlāk kā trešajā darba dienā pēc to parakstīšanas. Domes sēdes audiovizuālu ierakstu ievieto pašvaldības oficiālajā tīmekļvietnē piecu darba dienu laikā pēc domes sēdes.

39. pants. Komiteju kompetence

- (1) Komiteja pašvaldības darba reglamentā noteiktajā kārtībā:
 - 1) sagatavo domes lēmumu projektus, izskata saņemtos domes lēmumu projektus un citus jautājumus pirms to iekļaušanas domes sēdes darba kārtībā;
 - 2) sniedz atzinumus jautājumos, kas ir komitejas kompetencē;
 - 3) veic citus pienākumus.
- (2) Dome izveido finanšu komiteju un komitejas, kuru kompetencē ir sociālie, izglītības un kultūras jautājumi. Dome var izveidot arī citas komitejas.
- (3) Finanšu komiteja papildus šā panta pirmajā daļā minētajam:
 - 1) sniedz atzinumu par pašvaldības budžeta projektu;
 - 2) sniedz atzinumu par pašvaldības budžeta grozījumu projektu, kā arī par prioritātēm līdzekļu sadalījumā, ja netiek izpildīta budžeta ieņēmumu daļa;
 - 3) sniedz atzinumu par projektiem, kas saistīti ar pašvaldības finanšu resursu izlietošanu, kā arī par domes lēmumu projektiem, ja šo lēmumu izpilde saistīta ar budžetā neparedzētiem izdevumiem vai grozījumiem budžeta ieņēmumu daļā;
 - 4) sniedz priekšlikumus par pašvaldības īpašuma apsaimniekošanu;
 - 5) sniedz priekšlikumus un atzinumus par pašvaldības nekustamā īpašuma atsavināšanu;
 - 6) veic citus pašvaldības nolikumā noteiktos pienākumus.

40. pants. Komitejas priekšsēdētājs un komitejas priekšsēdētāja vietnieks

- (1) Komitejas priekšsēdētāju, izņemot finanšu komitejas priekšsēdētāju, no saviem locekļiem ievēlē, kā arī atbrīvo no pienākumu pildīšanas attiecīgā komiteja. Komitejas priekšsēdētājs ir ievēlēts, ja par kandidātu nobalso vairāk kā puse no klātesošajiem domes deputātiem. Deputāts vienlaikus var būt ne vairāk kā divu komiteju priekšsēdētājs.

- (2) Finanšu komiteju vada domes priekšsēdētājs. Domes priekšsēdētāja prombūtnes laikā finanšu komiteju vada finanšu komitejas vadītāja vietnieks.
- (3) Komitejas priekšsēdētājs pašvaldības darba reglamentā noteiktajā kārtībā:
- 1) sagatavo jautājumus izskatīšanai komitejas sēdē;
 - 2) ne retāk kā reizi mēnesī sasauc un vada komitejas sēdi;
 - 3) nodrošina komitejas lēmumu ierakstīšanu komitejas sēdes protokolā;
 - 4) nodrošina komitejas sagatavoto domes lēmumu projektu, atzinumu un priekšlikumu iesniegšanu domes priekšsēdētājam;
 - 5) ziņo par komitejas kompetencē esošajiem jautājumiem domes sēdē, ja komiteja nav vienojusies, ka ziņo cits komitejas loceklis.
- (4) Komitejas priekšsēdētājam var būt vietnieks, kuru ievēlē šā panta pirmajā daļā noteiktajā kārtībā. Komitejas priekšsēdētāja vietnieks aizvieto komitejas priekšsēdētāju prombūtnes laikā, kā arī pilda citus pašvaldības nolikumā noteiktus pienākumus.

41. pants. Komitejas sēde

- (1) Komitejas sēde ir atklāta. Komitejas sēdi vai tās daļu pasludina par slēgtu, ievērojot šā likuma 26. panta ceturtnās daļas nosacījumus.
- (2) Par komitejas sēdes darba kārtību, izskatāmajiem materiāliem, norises laiku un vietu deputātus informē pašvaldības darba reglamentā noteiktajā kārtībā. Paziņojumu par komitejas sēdes darba kārtību, norises laiku un vietu pēc sēdes sasaukšanas nekavējoties publicē pašvaldības oficiālajā tīmekļvietnē.
- (3) Komitejas loceklim ir tiesības iesniegt komitejas priekšsēdētājam jautājumu izskatīšanai komitejas sēdē, un komitejas priekšsēdētājam ir pienākums to iekļaut nākamās sēdes darba kārtībā.
- (4) Komitejas sēde notiek, ja tajā piedalās vairāk kā puse no komitejas locekļiem.
- (5) Dome, ievērojot šā likuma 33. panta nosacījumus, var paredzēt komitejas sēdes attālinātu norisi vai komitejas locekļa attālinātu dalību klātienē komitejas sēdē, izmantojot tiešsaistes videokonferences sarunu rīku.
- (6) Lēmumu pieņem ar klātesošo komitejas locekļu balsu vairākumu. Ja balsis sadalās vienādi, izšķirošā ir komitejas priekšsēdētāja balss.
- (7) Komitejas sēdi protokolē, kā arī veic tās audio vai audiovizuālu ierakstu. Protokolu paraksta komitejas priekšsēdētājs un sēdes protokolētājs. Komitejas sēdes protokolā ieraksta:
- 1) sēdes atklāšanas un slēgšanas laiku;
 - 2) komitejas locekļus, kas piedalās sēdē;
 - 3) citas personas, kas piedalās sēdē;
 - 4) sēdes vadītāju;
 - 5) personu, kas protokolē sēdi;
 - 6) sēdes veidu (atklāta vai slēgta);
 - 7) izskatīto darba kārtību;
 - 8) pieņemtos lēmumus un balsošanas rezultātus, norādot, kuri deputāti balsojuši par vai pret attiecīgo lēmumu un kuri atturējušies no balsošanas vai nav piedalījušies balsošanā.
- (8) Komitejas sēdes protokols, kā arī komitejas sēdes audio vai audiovizuāls ieraksts ir publiski pieejams, ievērojot likumā noteiktos informācijas pieejamības ierobežojumus. Komitejas sēdes protokolu publicē pašvaldības oficiālajā tīmekļvietnē ne vēlāk kā trešajā darba dienā pēc tā parakstīšanas.

42. pants. Komitejas ārkārtas sēde

- (1) Komitejas ārkārtas sēdi sasauc komitejas priekšsēdētājs pēc savas iniciatīvas vai pēc domes priekšsēdētāja vai vismaz vienas trešdaļas komitejas locekļu pieprasījuma.
- (2) Komitejas ārkārtas sēdi sasauc ne vēlāk kā 24 stundu laikā pēc pieprasījuma

saņemšanas.

(3) Paziņojumu par komitejas ārkārtas sēdes darba kārtību, norises laiku un vietu pēc sēdes sasaukšanas nekavējoties publicē pašvaldības oficiālajā tīmekļvietnē.

43. pants. Komiteju apvienotā sēde

(1) Komitejas var sarīkot kopīgu sēdi un izskatīt jautājumu, kas skar šo komiteju kompetenci, ievērojot šā likuma 41. panta prasības un pašvaldības darba reglamentā noteikto kārtību. Paziņojumu par komiteju apvienotās sēdes darba kārtību, norises laiku un vietu pēc sēdes sasaukšanas nekavējoties publicē pašvaldības oficiālajā tīmekļvietnē.

(2) Komiteju apvienoto sēdi sasauc un vada tās komitejas priekšsēdētājs, kura ierosinājusi sasaukt apvienoto sēdi, vai komiteju priekšsēdētāji var vienoties par citu sēdes vadītāju no sava vidus. Komiteju apvienoto sēdi vada domes priekšsēdētājs, ja sēdē piedalās finanšu komiteja.

(3) Komiteju apvienotā sēde notiek, ja tajā piedalās vairāk kā puse no katras komitejas locekļiem.

(4) Komiteju apvienotajā sēdē izskatītos jautājumus atkārtoti var neizskatīt komitejas sēdē.

V nodaļa Pašvaldības lēmumi

44. pants. Pašvaldības lēmumu veidi

Pašvaldība savas darbības nodrošināšanai var pieņemt:

- 1) normatīvo aktu:
 - a) ārējo normatīvo aktu (saistošie noteikumi);
 - b) iekšējo normatīvo aktu;
- 2) lēmumu:
 - a) pārvaldes lēmumu;
 - b) politisko lēmumu.

45. pants. Prasības pašvaldības lēmumiem

(1) Pašvaldības lēmumam jābūt lietderīgam un tiesiskam. Pašvaldības lēmumam jāatbilst augstāka juridiskā spēka tiesību aktiem un attīstības plānošanas dokumentiem.

(2) Pašvaldības lēmumam, kura izpilde ir saistīta ar izdevumiem, jābūt nodrošinātam ar pašvaldības materiāliem vai finanšu resursiem.

(3) Ar nelikumīgu pašvaldības lēmumu nodarītos zaudējumus atlīdzina no pašvaldības budžeta.

(4) Domes deputāts par domes lēmuma lietderību un tiesiskumu atbild kā koleģiālas institūcijas loceklis.

46. pants. Iekšējie normatīvie akti un citi lēmumi

(1) Dome un pašvaldības administrācija izdot iekšējus normatīvos aktus un pārvaldes lēmumus likumā noteiktā kārtībā.

(2) Dome izdod un triju darba dienu laikā pēc spēkā stāšanās publicē pašvaldības oficiālajā tīmekļvietnē pašvaldības darba reglamentu, kurā nosaka:

- 1) domes un tās izveidoto institūciju, izņemot iestādes, darba organizatorisko un tehnisko apkalpošanu;
- 2) domes sēdes norises kārtību;
- 3) iekšējo normatīvo aktu izdošanas kārtību;
- 4) kārtību, kādā domes priekšsēdētāja nomaiņas gadījumā organizē lietvedības un dokumentu nodošanu jaunajam domes priekšsēdētājam;
- 5) privāto tiesību līgumu noslēgšanas procedūru;
- 6) citus šajā likumā noteiktos jautājumus.

- (3) Dome pilnvaro pašvaldības administrācijas iestādi vai amatpersonu izdot administratīvo aktu pašvaldības vārdā, izņemot, ja likums vai Ministru kabineta noteikumi tieši nosaka pašvaldības institūciju, kuras kompetencē ir administratīvā akta izdošana, tajā skaitā domi.
- (4) Domes izdotos administratīvos aktus var pārsūdzēt administratīvajā tiesā. Pašvaldības administrācijas izdotos administratīvos aktus var apstrīdēt pašvaldības ietvaros.
- (5) Politiskais lēmums ir lēmums, kura saturu neierobežo tiesību normās noteikti kritēriji un kura pamatā ir uz katra deputāta subjektīviem apsvērumiem balstīts balsojums.

47. pants. Saistošie noteikumi

- (1) Dome izdod saistošos noteikumus atbilstoši likumā vai Ministru kabineta noteikumos ietvertam pilnvarojumam.
- (2) Dome var izdot saistošos noteikumus, lai nodrošinātu pašvaldības autonomo funkciju un brīvprātīgo iniciatīvu izpildi, ievērojot likumos vai Ministru kabineta noteikumos noteikto funkciju izpildes kārtību.

48. pants. Saistošie noteikumi, par kuru pārkāpšanu var paredzēt administratīvo atbildību

- (1) Dome ir tiesīga izdot saistošos noteikumus un paredzēt administratīvo atbildību par to pārkāpšanu, nosakot administratīvos pārkāpumus un par tiem piemērojamos administratīvos sodus, ja tas nav noteikts likumos, šādos jautājumos:
- 1) par sabiedriskās kārtības nodrošināšanu publiskās vietās;
 - 2) par publiskā lietošanā nodotu pašvaldības teritoriju (parku, skvēru, bērnu rotaļu laukumu, stadionu, peldvietu u.c.) izmantošanu;
 - 3) par publiskā lietošanā esošu nedzīvojamo ēku un to teritoriju uzturēšanu, kā arī par publiskā lietošanā esošai teritorijai piegulošas nedzīvojamās ēkas uzturēšanu, lai nepieļautu ledus un sniega krišanu no ēkas jumta, fasādes un citām ārējām konstrukcijām, un par zāles pļaušanu pilsētas teritorijā publiskā vietā vai vietā, kas vērsta pret publisku vietu, un ainaviski vērtīgās teritorijās;
 - 4) par īpašumam piegulošo, publiskā lietošanā nodotu pašvaldības teritoriju (gājēju ietves un zālāji līdz brauktuves malai, izņemot sabiedriskā transporta pieturvietas, grāvjus un caurtekas) kopšanu;
 - 5) par publiskā lietošanā nodotu pašvaldības zaļo zonu un stādījumu aizsardzību;
 - 6) par transportlīdzekļu iebraukšanu īpaša režīma zonās, kuras ir noteiktas attiecīgās pašvaldības teritorijas plānojumā ceļu satiksmes drošības uzlabošanai, sabiedrības veselības, sabiedriskās kārtības un drošības nodrošināšanai, kā arī dabas, īpaši aizsargājamo kultūrvēsturisko teritoriju un kultūras pieminekļu aizsardzībai.
- (2) Dome ir tiesīga paredzēt administratīvos sodus par saistošo noteikumu pārkāpšanu, ja tas nav paredzēts likumos, šādos jautājumos:
- 1) par centralizētās ūdensapgādes sistēmas un centralizētās kanalizācijas sistēmas ekspluatācijas, lietošanas un aizsardzības prasībām, kā arī par ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanu un lietošanu, izņemot par jautājumiem, kas skar ūdenssaimniecības pakalpojumu līguma saturu, slēgšanu, grozīšanu un izbeigšanu;
 - 2) par ielu tirdzniecību un tirdzniecību tirgū;
 - 3) par alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecības laika un vietas ierobežojumiem;
 - 4) par reklāmas un informatīvo materiālu izvietojumu publiskās vietās un vietās, kas vērsta pret publisku vietu;
 - 5) par mājas (istabas) dzīvnieku labturību;
 - 6) par papildu prasībām attiecībā uz pašvaldības nozīmes koplietošanas meliorācijas sistēmas ekspluatāciju un uzturēšanu.

49. pants. Saistošo noteikumu izstrāde

- (1) Izstrādājot saistošo noteikumu projektu, tam pievieno paskaidrojuma rakstu ar saistošo

noteikumu sākotnējās ietekmes izvērtējumu. Izvērtējot saistošo noteikumu projekta sākotnējo ietekmi, vērtē projekta:

- 1) mērķi un nepieciešamības pamatojumu, tajā skaitā raksturojot iespējamās alternatīvas, kas neparedz tiesiskā regulējuma izstrādi;
- 2) fiskālo ietekmi uz pašvaldības budžetu, iekļaujot attiecīgus aprēķinus;
- 3) sociālo ietekmi, ietekmi uz vidi, iedzīvotāju veselību, kā arī ietekmi uz uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā;
- 4) ietekmi uz administratīvajām procedūrām un to izmaksām (gan attiecībā uz saimnieciskās darbības veicējiem, gan attiecībā uz fiziskām personām un nevalstiskā sektora organizācijām, gan attiecībā uz budžeta finansētām institūcijām);
- 5) ietekmi uz pašvaldības funkcijām un cilvēkresursiem;
- 6) izpildes nodrošināšanu;
- 7) prasību un izmaksu samērīgumu pret ieguvumiem, ko sniedz mērķa sasniegšana;
- 8) izstrādes gaitā veiktās konsultācijas ar privātpersonām, tajā skaitā norāda šā panta trešajā daļā minēto informāciju.

(2) Izstrādājot saistošo noteikumu projektu par pašvaldības nodevām, paskaidrojuma rakstā neiekļauj informāciju par plānoto projekta ietekmi uz pašvaldības budžetu.

(3) Saistošo noteikumu projektu un tam pievienoto paskaidrojuma rakstu pašvaldības nolikumā noteiktajā kārtībā publicē pašvaldības oficiālajā tīmekļvietnē sabiedrības viedokļa noskaidrošanai, paredzot termiņu, kas nav mazāks par divām nedēļām. Saņemtos viedokļus par saistošo noteikumu projektu pašvaldība apkopo un atspoguļo saistošo noteikumu projekta paskaidrojuma rakstā.

(4) Šajā pantā noteikto kārtību nepiemēro saistošo noteikumu projektam par pašvaldības budžetu un saistošo noteikumu projektam teritorijas plānošanas jomā. Šos saistošo noteikumu projektus publicē pašvaldības oficiālajā tīmekļvietnē ne vēlāk kā trīs darba dienas pirms domes kārtējās sēdes vai ne vēlāk kā trīs stundas pirms domes ārkārtas sēdes.

50. pants. Saistošo noteikumu izsludināšana un spēkā stāšanās

(1) Spēkā esoši saistošie noteikumi ir vispārsaistoši pašvaldības administratīvajā teritorijā.

(2) Saistošos noteikumus kopā ar to paskaidrojuma rakstu izsludina, tos publicējot oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis". Saistošie noteikumi stājas spēkā nākamajā dienā pēc to izsludināšanas, ja pašos saistošajos noteikumos nav noteikts cits to spēkā stāšanās termiņš. Pašvaldība saistošos noteikumus un to paskaidrojuma rakstu nosūta publicēšanai oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" triju darba dienu laikā pēc to parakstīšanas, izņemot šā panta trešajā daļā minētos saistošos noteikumus un saistošos noteikumus teritorijas plānošanas jomā.

(3) Dome triju darba dienu laikā pēc parakstīšanas rakstveidā nosūta atzinuma sniegšanai Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai saistošos noteikumus sociālās drošības un bērnu tiesību aizsardzības jautājumos un to paskaidrojuma rakstu, bet Ekonomikas ministrijai – saskaņā ar Brīvas pakalpojumu sniegšanas likumu izdotus saistošos noteikumus par konkrēta pakalpojuma sniegšanas kārtību publiskās vietās un to paskaidrojuma rakstu. Ministrija ne vēlāk kā mēneša laikā no saistošo noteikumu saņemšanas izvērtē saistošo noteikumu tiesiskumu un nosūta pašvaldībai attiecīgu atzinumu.

(4) Ja, saņemot saistošos noteikumus atzinuma sniegšanai, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija konstatē, ka ir nepieciešams nozares ministrijas viedoklis par tiem, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, ievērojot šā panta trešajā daļā noteikto termiņu atzinuma sniegšanai, nosūta attiecīgu pieprasījumu nozares ministrijai. Nozares ministrija viedokli sniedz divu nedēļu laikā. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija izmanto nozares ministrijas viedokli atzinuma sagatavošanā. Pašvaldība ir tiesīga lūgt nozares ministrijas viedokli par saistošajiem noteikumiem pirms to nosūtīšanas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai šā panta trešajā daļā noteiktajā kārtībā. Šādā

gadījumā pašvaldība kopā ar saistošajiem noteikumiem nosūta Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai arī nozares ministrijas sniegto viedokli.

(5) Ja Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas vai Ekonomikas ministrijas atzinumā nav izteikti iebildumi par saistošo noteikumu tiesiskumu, pašvaldība triju darba dienu laikā pēc atzinuma saņemšanas nosūta saistošos noteikumus un to paskaidrojuma rakstu izsludināšanai oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis". Šāda kārtība piemērojama arī gadījumā, ja pašvaldībai likumā noteiktajā termiņā atzinums nav nosūtīts.

(6) Ja saņemts Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas vai Ekonomikas ministrijas atzinums, kurā pamatots saistošo noteikumu vai to daļas prettiesiskums, pašvaldība precizē saistošos noteikumus atbilstoši atzinumā norādītajam un atkārtoti nosūta ministrijai atzinuma sniegšanai šā panta trešajā daļā noteiktajā kārtībā.

(7) Ja dome nepiekrīt Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas vai Ekonomikas ministrijas atzinumam pilnībā vai kādā tā daļā, dome divu mēnešu laikā pēc atzinuma saņemšanas pieņem lēmumu, kurā sniedz argumentētu pamatojumu, kā arī triju darba dienu laikā pēc lēmuma parakstīšanas nosūta saistošos noteikumus un to paskaidrojuma rakstu ministrijai, kas sniegusi atzinumu, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai un izsludināšanai oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis". Pašvaldība nosūta ministrijai, kas sniegusi atzinumu, un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai arī minēto domes lēmumu.

(8) Pašvaldība var publicēt izsludinātus saistošos noteikumus arī pašvaldības informatīvajā izdevumā vai oficiālajā tīmekļvietnē, vienlaikus nodrošinot to atbilstību oficiālajai publikācijai, kā arī norāda atsauci uz oficiālo publikāciju (laidiena datumu un numuru vai oficiālās publikācijas numuru; elektroniskā vidē – papildus pievieno saiti uz konkrēto oficiālo publikāciju).

51. pants. Saistošie noteikumi par pašvaldības budžetu un teritorijas plānošanu

(1) Saistošo noteikumu par pašvaldības budžetu izstrādi regulē likums par pašvaldību budžetiem.

(2) Vienlaikus ar saistošo noteikumu par pašvaldības budžetu un to paskaidrojuma raksta nosūtīšanu izsludināšanai šā likuma 50. panta otrajā daļā noteiktajā kārtībā pašvaldība tos nosūta arī Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai zināšanai.

(3) Saistošo noteikumu teritorijas plānošanas jomā izstrādi un uzraudzības kārtību regulē likums par teritorijas attīstības plānošanu.

52. pants. Pašvaldības nolikums

(1) Pašvaldības nolikums ir saistošie noteikumi, kas nosaka pašvaldības institucionālo sistēmu un darba organizāciju, tajā skaitā:

- 1) pašvaldības administratīvi teritoriālo dalījumu;
- 2) pašvaldības administrācijas struktūru;
- 3) publisko tiesību līgumu noslēgšanas procedūru;
- 4) pašvaldības administrācijas izdoto administratīvo aktu apstrīdēšanas kārtību;
- 5) kārtību, kādā domes deputāti un pašvaldības administrācija pieņem apmeklētājus un izskata iesniegumus;
- 6) kārtību, kādā pašvaldības amatpersonas rīkojas ar pašvaldības mantu un finanšu resursiem;
- 7) kārtību, kādā pašvaldība sadarbojas ar pilsoniskās sabiedrības organizācijām (biedrībām un nodibinājumiem) un nodrošina sabiedrības iesaisti pašvaldības darbā;
- 8) kārtību, kādā organizējama publiskā apspriešana;
- 9) citus likumā noteiktos jautājumus.

(2) Vienlaikus ar pašvaldības nolikuma un tā paskaidrojuma raksta nosūtīšanu izsludināšanai šā likuma 50. panta otrajā daļā noteiktajā kārtībā pašvaldība tos nosūta arī Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai zināšanai.

VI nodaļa

Sabiedrības iesaiste pašvaldības darbā

53. pants. Sabiedrības iesaistes mērķis un nosacījumi

- (1) Sabiedrības iesaistes mērķis ir sekmēt efektīvu, atklātu un atbildīgu sabiedrības iesaistīšanos pašvaldības darbā, tādējādi paaugstinot pašvaldības darba kvalitāti un atbildību tās administratīvās teritorijas iedzīvotāju interesēm.
- (2) Gadījumos, kad sabiedrības iesaistes kārtību nosaka citi likumi vai Ministru kabineta noteikumi, šajā likumā aprakstītos sabiedrības iesaistes veidus var nepiemērot.
- (3) Domei ir tiesības un likumos noteiktos gadījumos arī pienākums organizēt konsultācijas ar iedzīvotājiem, kā arī noteikt šajā likumā neminētus sabiedrības iesaistes veidus, lai veicinātu pašvaldības administratīvās teritorijas iedzīvotāju interešu ievērošanu un pašvaldības ilgtspējīgu attīstību.
- (4) Pašvaldība savā darbībā sekmē un atbalsta tās administratīvajā teritorijā darbojošās pilsoniskās sabiedrības organizācijas (biedrības un nodibinājumus).
- (5) Pašvaldība sabiedrībai sniedz patiesu un objektīvu informāciju.

54. pants. Informatīvie izdevumi

- (1) Pašvaldība ir tiesīga izdot informatīvu izdevumu – periodisku iespiedtehnikā izdotu izdevumu, kurā tā informē vietējos iedzīvotājus par šā likuma 4. pantā noteikto funkciju un uzdevumu izpildi, kā arī publicē šajā likumā un citos normatīvajos aktos noteikto informāciju. Informatīvajā izdevumā ietvertu informāciju pašvaldība publicē arī elektroniskā veidā savā oficiālajā tīmekļvietnē, norādot atsauci uz informatīvā izdevuma izdošanas datumu un numuru. Šā panta noteikumi attiecas arī uz informatīvā izdevuma pārpublicēšanu elektroniski.
- (2) Informatīvo izdevumu izdod ne biežāk kā vienu reizi mēnesī. Šis ierobežojums neattiecas uz informatīvajiem izdevumiem, kuros publicē tikai informāciju par pašvaldības sagatavotajiem saistošo noteikumu projektiem, izdotos tiesību aktus un to skaidrojumus, kā arī informāciju ārkārtējās situācijas, izņēmuma stāvokļa, katastrofas vai katastrofas draudu gadījumā.
- (3) Informatīvā izdevuma noformējuma un izskata prasības nosaka Ministru kabinets.
- (4) Informatīvajā izdevumā publicē tikai šajā pantā minēto informāciju, un tas ir pieejams bez maksas. Ar informatīvā izdevuma izstrādi un izplatīšanu saistītos izdevumus sedz no pašvaldības budžeta.

55. pants. Konsultatīvās padomes, komisijas un darba grupas

- (1) Lai iesaistītu sabiedrību atsevišķu pašvaldības funkciju vai uzdevumu pildīšanā, pašvaldība no attiecīgās pašvaldības iedzīvotājiem, pašvaldības administratīvajā teritorijā reģistrētu komersantu vai komersantu filiāļu, biedrību vai nodibinājumu pārstāvjiem, kā arī pašvaldības administratīvajā teritorijā strādājošiem speciālistiem var izveidot konsultatīvās padomes, komisijas vai darba grupas. Konsultatīvās padomes, komisijas vai darba grupas sastāvā var iekļaut domes deputātus.
- (2) Konsultatīvās padomes, komisijas vai darba grupas izveidošanas nepieciešamību, kā arī kompetenci, sastāvu un darba organizāciju nosaka likums, domes lēmums vai domes pieņemts nolikums. Tādu jautājumu risināšanai, kuru izlemšana ir pašvaldības administrācijas kompetencē, darba grupu var izveidot pašvaldības izpilddirektors.
- (3) Par darbu konsultatīvajā padomē, komisijā vai darba grupā var noteikt atlīdzību atbilstoši likumam par valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzību, ko sedz no pašvaldības budžeta.
- (4) Informāciju par konsultatīvās padomes, komisijas vai darba grupas norises laiku un darba kārtību ne vēlāk kā trīs darba dienas pirms norises vai, ja minēto termiņu nav

iespējams ievērot, nekavējoties pēc sēdes sasaukšanas, publicē pašvaldības oficiālajā tīmekļvietnē, ievērojot likumā noteiktos informācijas pieejamības ierobežojumus. Šo prasību var neievērot attiecībā uz darba grupu, ko ir izveidojis pašvaldības izpilddirektors vai kurā tiek risināti pašvaldības iestāžu un kapitālsabiedrību iekšējās darba organizācijas jautājumi.

56. pants. Publiskā apspriešana

(1) Lai veicinātu iedzīvotāju līdzdalību vietējas nozīmes jautājumu lemlšanā un iedzīvotāju interešu ievērošanu, pašvaldība rīko publisko apspriešanu savas autonomās kompetences jautājumos, ievērojot Valsts pārvaldes iekārtas likuma prasības.

(2) Publisko apspriešanu rīko pēc pašvaldības administratīvās teritorijas iedzīvotāju, domes vai domes priekšsēdētāja iniciatīvas un pamatojoties uz domes lēmumu. Ja publisko apspriešanu ierosina iedzīvotāji, ierosinājumu paraksta vismaz 10 procenti pilngadīgo iedzīvotāju, kuru intereses skar publiskajai apspriešanai ierosinātais jautājums.

(3) Publiskā apspriešana organizējama, ņemot vērā šā likuma un citu likumu un Ministru kabineta noteikumu nosacījumus par sabiedrības līdzdalības kārtību pašvaldības attīstības plānošanas procesā. Izdevumus publiskās apspriešanas organizēšanai sedz no pašvaldības budžeta.

(4) Ierosinājumu par publiskās apspriešanas rīkošanu tā iesniedzējs paraksta un pievieno jautājumu vai dokumenta projektu, kas nododams apspriešanai. Ja publisko apspriešanu ierosina dome, attiecīgo dokumenta projektu pievieno domes lēmumam.

(5) Publisko apspriešanu nerīko par pašvaldības budžetu, pašvaldības pakalpojumu maksu, nodokļu vai nodevu likmēm, pašvaldības amatpersonu iecelšanu amatā un atbrīvošanu no tā, par pašvaldības iekšējās darba organizācijas jautājumiem, kā arī par jautājumiem, par kuriem izdodams administratīvais akts vai kas ir citu institūciju kompetencē.

57. pants. Publiskās apspriešanas norise

(1) Publiskās apspriešanas ilgums ir vismaz 30 dienas. Pašvaldība sagatavo paziņojumu par publisko apspriešanu, norādot apspriežamo jautājumu, tā pamatojumu un apspriešanas termiņu, un ne vēlāk kā trīs darba dienas pirms publiskās apspriešanas sākuma nosūta to publiskai paziņošanai oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis".

(2) Publiskajai apspriešanai nodotais dokuments un ar to saistītie pašvaldības lēmumi ir publiski pieejami visā publiskās apspriešanas laikā un vismaz vienu gadu pēc publiskās apspriešanas kopsavilkuma apstiprināšanas.

(3) Dome nosaka kārtību, kādā tiek nodrošināta šā panta pirmajā un otrajā daļā minētās informācijas publiska pieejamība klātienē centrālās pārvaldes ēkā, pašvaldības oficiālajā tīmekļvietnē, ievērojot Ministru kabineta noteiktās prasības informācijas ievietošanai internetā, un citās pašvaldības noteiktās vietās.

(4) Publiskās apspriešanas dalībniekam ir tiesības mutvārdos vai rakstveidā paust savu viedokli par apspriešanai nodoto jautājumu.

(5) Pašvaldībai ir pienākums apkopot paustos viedokļus un sagatavot kopsavilkumu par publiskās apspriešanas rezultātiem, norādot arī vērā neņemto viedokļu noraidīšanas iemeslus. Dome vai tās pilnvarota pašvaldības institūcija apstiprina kopsavilkumu un triju darba dienu laikā to publisko šā panta trešajā daļā noteiktajā kārtībā.

(6) Dome ne vēlāk kā mēneša laikā pēc publiskās apspriešanas kopsavilkuma apstiprināšanas lemj par publiskajā apspriešanā nodoto dokumentu.

(7) Atkārtotu publisko apspriešanu par publiskajā apspriešanā nodotu dokumentu var rīkot ne agrāk kā gadu pēc publiskās apspriešanas kopsavilkuma apstiprināšanas.

58. pants. Kolektīvais iesniegums

(1) Kolektīvo iesniegumu pašvaldībai par tās kompetencē esošiem jautājumiem ir tiesīgi iesniegt Latvijas Republikas pilsoņi, kuri iesnieguma iesniegšanas dienā ir sasnieguši 16

gadu vecumu un kuru dzīvesvieta ir deklarēta pašvaldības administratīvajā teritorijā vai kuriem pieder likumā noteiktā kārtībā reģistrēts nekustamais īpašums šajā teritorijā.

(2) Kolektīvā iesnieguma iesniedzēju skaitu nosaka sekojoši:

1) novada pašvaldībā – atbilstoši pašvaldības administratīvajā teritorijā reģistrēto iedzīvotāju skaitam pēc aktuālajiem Fizisko personu reģistra datiem attiecīgā gada 1. janvārī:

- a) līdz 15 000 iedzīvotāju – 100 iesniedzēju;
- b) no 15 000 līdz 30 000 iedzīvotāju – 200 iesniedzēju;
- c) vairāk kā 30 000 iedzīvotāju – 300 iesniedzēju;

2) valstspilsētas pašvaldībā, izņemot Rīgas valstspilsētas pašvaldību, – 300 iesniedzēju;

3) Rīgas valstspilsētas pašvaldībā – 2 000 iesniedzēju.

(3) Kolektīvajā iesniegumā norādāms, ka tas ir kolektīvais iesniegums, un ietverams prasījums pašvaldībai, īss tā pamatojums, kā arī norādāma fiziskā persona, kas pilnvarota pārstāvēt kolektīvā iesnieguma iesniedzējus, tās adrese un kontaktinformācija. Kolektīvā iesnieguma parakstītājs salasāmi norāda savu vārdu, uzvārdu un personas kodu. Parakstus kolektīvajam iesniegumam var vākt arī elektroniski, ja tiek nodrošināta parakstītāju identifikācija un fizisko personu datu aizsardzība.

(4) Kolektīvais iesniegums nedrīkst ietvert tādu prasījumu, kas ir acīmredzami nepieņemams demokrātiskā sabiedrībā vai klaji aizskarošs. Kolektīvais iesniegums nedrīkst pārkāpt vērtības, kas respektē cilvēka cieņu, brīvību, demokrātiju, vienlīdzību, tiesiskumu un cilvēktiesības, tostarp minoritāšu tiesības.

(5) Ja kolektīvais iesniegums nosūtīts elektroniskā veidā, vienlaikus iesniedzama arī tehniskā informācija, kas apstiprina kolektīvā iesnieguma parakstīšanu un ļauj pārliecināties par parakstītāju skaitu, katra parakstītāja vārdu, uzvārdu un personas kodu.

(6) Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde līdz attiecīgā gada 31. janvārim nodrošina statistikas datu pieejamību pašvaldībām par attiecīgā gada 1. janvārī deklarēto un reģistrēto personu skaitu pašvaldības administratīvajā teritorijā.

59. pants. Kolektīvā iesnieguma izskatīšana

(1) Pēc kolektīvā iesnieguma saņemšanas pašvaldība ne vēlāk kā septiņu darba dienu laikā izvērtē tā atbilstību šajā likumā noteiktajām prasībām. Ja nepieciešams, pašvaldība ne vēlāk kā trīs darba dienu laikā pēc kolektīvā iesnieguma saņemšanas kolektīvā iesnieguma parakstītāju datus elektroniskā veidā nodod pārbaudei Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldei, lai pārliecinātos par parakstītāju atbilstību šā likuma 58.panta pirmajā daļā noteiktajām prasībām. Ja iesniegums atbilst minētajām prasībām, domes priekšsēdētājs nodrošina tā iekļaušanu nākamās domes kārtējās sēdes darba kārtībā un izskatīšanu. Uz attiecīgo domes sēdi uzaicināma fiziskā persona, kas pilnvarota pārstāvēt kolektīvā iesnieguma iesniedzējus, un pārstāvji no institūcijām, kuras skar kolektīvajā iesniegumā ietvertais prasījums.

(2) Personai, kura ir pilnvarota pārstāvēt kolektīvā iesnieguma iesniedzējus, ir tiesības domes noteiktajā kārtībā ziņot par kolektīvo iesniegumu domes sēdē, kurā tas tiek izskatīts, kā arī piedalīties tā apspriešanā (debatēs). Pašvaldība minēto personu var iesaistīt arī citu pašvaldības institūciju darbā kolektīvā iesnieguma izskatīšanas gaitā.

(3) Atbilstoši kolektīvā iesnieguma saturam dome lemj par tā turpmāko virzību, nosakot par to atbildīgo pašvaldības institūciju.

(4) Atbildīgajai pašvaldības institūcijai ir pienākums trīs mēnešu laikā no šā panta trešajā daļā minētā domes lēmuma pieņemšanas sniegt atskaiti domes sēdē par kolektīvā iesnieguma virzību.

(5) Pašvaldībai ir pienākums ne retāk kā reizi trijos mēnešos apkopot un publicēt pašvaldības oficiālajā tīmekļvietnē aktuālo informāciju par kolektīvā iesnieguma virzību un tā izskatīšanas rezultātiem, kā arī par to informēt personu, kura pilnvarota pārstāvēt kolektīvā iesnieguma iesniedzējus.

(6) Ja pašvaldība šā panta pirmajā daļā minētajā termiņā konstatē, ka iesniegtais dokuments neatbilst šajā likumā noteiktajām kolektīvā iesnieguma prasībām, pašvaldība atbildi uz to sniedz Iesniegumu likumā noteiktajā kārtībā.

60. pants. Iedzīvotāju padome

(1) Iedzīvotāju padome (turpmāk – padome) ir konsultatīva kolektīva institūcija, kuras darbības mērķis ir nodrošināt novada pašvaldības teritoriālā iedalījuma vienību (pagastu un pilsētu) iedzīvotāju interešu pārstāvību domē. Padomi neveido novada administratīvajā centrā un valstspilsētas pašvaldībā.

(2) Padomi ievēl teritoriālā iedalījuma vienībā, kurā deklarēto iedzīvotāju skaits pārsniedz 1 500 iedzīvotājus atbilstoši aktuālajiem Fizisko personu reģistra datiem attiecīgā gada 1. janvārī. Padomi var ievēlēt, ja teritoriālā iedalījuma vienībā deklarēto iedzīvotāju skaits nepārsniedz 1 500 iedzīvotājus. Teritoriālā iedalījuma vienībās, kurās katrā deklarēto iedzīvotāju skaits nepārsniedz 1 500 iedzīvotājus, var ievēlēt kopīgu padomi. Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde līdz attiecīgā gada 31. janvārim nodrošina statistikas datu pieejamību pašvaldībām par attiecīgā gada 1. janvārī deklarēto un reģistrēto personu skaitu pašvaldības administratīvajā teritorijā.

(3) Padome izskata pašvaldības kompetencē esošus jautājumus, kas skar padomes darbības teritorijas iedzīvotāju intereses. Padome iesniedz lēmumu projektus izskatīšanai domē, un domei ir pienākums tos izskatīt. Ja dome noraida padomes iesniegtu lēmuma projektu, tā lēmumā pamato noraidīšanas iemeslus.

(4) Padomes pilnvaru termiņš ir četri gadi.

(5) Padomes darba organizāciju, padomes locekļu skaitu un padomes kompetenci, ievērojot šā likuma nosacījumus, nosaka nolikumā par padomes darbību, ko izdod dome. Padomes nolikumā var noteikt jautājumus, par kuriem dome prasa padomes viedokli pirms lēmuma pieņemšanas.

61. pants. Iedzīvotāju padomes locekļi

(1) Par padomes locekli var būt fiziska persona:

1) kura ir pilngadīga;

2) kura ir Eiropas Savienības pilsonis un ir reģistrēta Fizisko personu reģistrā;

3) kuras deklarētā dzīvesvieta ir padomes darbības teritorijā, kurai pieder likumā noteiktā kārtībā reģistrēts nekustamais īpašums padomes darbības teritorijā vai kura pārstāv padomes darbības teritorijā reģistrētu biedrību vai nodibinājumu.

(2) Par padomes locekli nav atļauts būt domes deputātam, pašvaldības izpilddirektoram un viņa vietniekam, teritoriālās pārvaldes vadītājam vai viņa vietniekam vai pašvaldības kapitālsabiedrības valdes vai padomes loceklim.

(3) Par padomes locekļa kandidātu izvirzīšanas uzsākšanu dome informē, publicējot paziņojumu (turpmāk – pieteikšanās paziņojums) oficiālajā izdevumā “Latvijas Vēstnesis” un savā oficiālajā tīmekļvietnē. Pieteikšanās paziņojumā norāda padomes locekļa kandidātu izvirzīšanas un iesnieguma iesniegšanas termiņu, kas nav īsāks par 30 dienām no pieteikšanās paziņojuma publicēšanas dienas oficiālajā izdevumā “Latvijas Vēstnesis”. Pašvaldība pieteikšanās paziņojumu var publicēt arī citos informācijas avotos. Ja noteiktajā termiņā pieteikto kandidātu skaits ir mazāks kā padomē ievēlējamo locekļu skaits, dome pagarina izvirzīšanas termiņu vēl par 30 dienām.

(4) Padomes locekļa kandidātu ir tiesības izvirzīt ne mazāk kā 10 pilngadīgām personām, kuras ir Eiropas Savienības pilsoņi un ir reģistrētas Fizisko personu reģistrā un kuru reģistrētā dzīvesvieta ir padomes darbības teritorijā vai kurām pieder likumā noteiktā kārtībā reģistrēts nekustamais īpašums padomes darbības teritorijā.

(5) Iesniedzēju parakstītu iesniegumu par padomes locekļa kandidāta izvirzīšanu kopā ar padomes locekļa kandidāta rakstisku piekrišanu iesniedz pašvaldībā.

(6) Teritoriālā iedalījuma vienībā, kurā deklarēto iedzīvotāju skaits nepārsniedz 1 500

iedzīvotājus, padomē ievēl piecus locekļus. Teritoriālā iedalījuma vienībā, kurā deklarēto iedzīvotāju skaits pārsniedz 1 500 iedzīvotājus, vai teritoriālā iedalījuma vienībās, kurās tiek vēlēta kopīga padome, padomē ievēl no pieciem līdz septiņiem locekļiem.

(7) Ja padomes locekļu amatam izvirzīto kandidātu skaits nepārsniedz šā panta sestajā daļā minēto padomē ievēlējamo locekļu skaitu, padomes sastāvu ar visiem izvirzītajiem kandidātiem apstiprina dome.

(8) Par darbību padomē tās locekļi nesaņem atlīdzību. Padomes locekļiem ir tiesības uz tādu izdevumu kompensāciju, kas radušies sakarā ar ierašanos uz padomes sēdēm. Kompensāciju, pamatojoties uz izdevumus apliecinošiem dokumentiem, apmaksā no pašvaldības budžeta līdzekļiem.

(9) Padomes loceklis var izbeigt darbību padomē, rakstveidā paziņojot par to domei. Padomes locekļa darbība padomē tiek izbeigta iesniegumā norādītajā termiņā vai ar jauna padomes locekļa apstiprināšanu, ja termiņš nav norādīts.

(10) Ja padomes loceklis atsakās, vēlas izbeigt vai nav tiesīgs pildīt padomes locekļa pienākumus, viņa vietu padomē ieņem padomes locekļa kandidāts, kurš saņēmis nākamo lielāko balsu skaitu. Ja kandidātu sarakstā nav pretendenta, pašvaldība publicē pieteikšanās paziņojumu par jaunu padomes locekļu kandidātu izvirzīšanu. Padomes locekli uz atlikušo padomes pilnvaru termiņu ievēl dome, balsojot aizklāti ar vēlēšanu zīmēm vienlaikus par visiem izvirzītajiem kandidātiem. Padomē ir ievēlēts tas padomes locekļa kandidāts, kurš ir saņēmis visvairāk balsu. Domes lēmumā norāda domes balsojumu par katru padomes locekļa kandidātu. Ja izvirzīto kandidātu skaits nepārsniedz brīvo vietu skaitu padomē, padomes locekli apstiprina dome.

62. pants. Iedzīvotāju padomes vēlēšanas

(1) Padomi ir tiesīgas vēlēt pilngadīgas personas, kuras ir Eiropas Savienības pilsoņi un ir reģistrētas Fizisko personu reģistrā un kuru reģistrētā dzīvesvieta ir padomes darbības teritorijā vai kurām pieder likumā noteiktā kārtībā reģistrēts nekustamais īpašums padomes darbības teritorijā (turpmāk – balsotāji).

(2) Ne vēlāk kā 25 dienas pirms padomes vēlēšanām pašvaldība publicē padomes kandidātu sarakstu un informāciju par balsotāju reģistrēšanās kārtību pašvaldības oficiālajā tīmekļvietnē un oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis", izliek apmeklētājiem pieejamā vietā centrālās pārvaldes ēkā un padomes vēlēšanu norises vietā, kā arī var publicēt citos informācijas avotos.

(3) Laikā no 25. dienas līdz 11. dienai pirms padomes vēlēšanām balsotāji reģistrējas padomes vēlēšanām. Reģistrēšanās padomes vēlēšanām organizējama klātienē, kā arī pašvaldība var papildus organizēt elektronisku pieteikšanos, nodrošinot balsotāja vārda, uzvārda un personas koda reģistrāciju.

(4) Ja padomes vēlēšanām ir reģistrējušies mazāk kā 10 procenti no balsotājiem, dome divu nedēļu laikā ievēl padomi no iepriekš izvirzītajiem kandidātiem. Ja padomes vēlēšanām ir reģistrējušies vismaz 10 procenti balsotāju, domes priekšsēdētājs izsludina padomes vēlēšanas, nosakot to norises laiku. Padomes vēlēšanas rīko sestdienā.

(5) Padomes vēlēšanas organizē pašvaldības vēlēšanu komisija, un vēlēšanu izmaksas tiek apmaksātas no pašvaldības budžeta līdzekļiem.

(6) Padomi ievēl iedzīvotāju kopsapulcē. Iedzīvotāju kopsapulci vada domes priekšsēdētājs vai viņa pilnvarota persona.

(7) Pie ieejas padomes vēlēšanu norises vietā balsotājs uzrāda derīgu personu apliecinošu dokumentu, un pašvaldības vēlēšanu komisija pārbauda, vai balsotājs ir reģistrējies padomes vēlēšanām. Balsotāja, kurš nav reģistrējies padomes vēlēšanām, atbilstību šā panta pirmajā daļā noteiktajām prasībām vēlēšanu komisija pārbauda tiešsaistes datu reģistros un noteiktajām prasībām atbilstošu balsotāju reģistrē. Balsotājam izsniedz vēlēšanu zīmi, kurā pieteikumu iesniegšanas secībā norādīti visu padomes locekļu kandidātu vārdi un uzvārdi, un balsotājs parakstās par vēlēšanu zīmes saņemšanu.

(8) Pirms balsošanas uzsākšanas katram padomes locekļa kandidātam ir tiesības uzstāties piecas minūtes. Pēc kandidātu uzklaušanās iedzīvotāju kopsapulces vadītājs izsludina balsošanu, kas ir aizklāta. Balsošana norisinās vienu stundu. Iedzīvotāju kopsapulces vadītājs ir tiesīgs uz noteiktu laiku izsludināt pārtraukumu vai pagarināt balsošanas ilgumu, ja tas nepieciešams, lai visiem klātesošajiem balsotājiem nodrošinātu iespēju reģistrēties un nobalsot.

(9) Balsotājs vēlēšanu zīmē izdara atzīmi "+" vismaz pie viena padomes locekļa kandidāta vārda un uzvārda. Atzīmēto kandidātu skaits nedrīkst pārsniegt padomē ievēlējamo locekļu skaitu. Pēc atzīmes izdarīšanas balsotājs nodod vēlēšanu zīmi.

(10) Kad balsošana noslēgusies, vēlēšanu komisija saskaita vēlēšanu zīmes un par katru padomes locekļa kandidātu nodotās balsis. Vēlēšanu zīmes, kurās atzīmēto kandidātu skaits pārsniedz padomē ievēlējamo locekļu skaitu vai kurās nav atzīmēts neviens padomes locekļa kandidāts, uzskatāmas par nederīgām. Citas atzīmes vēlēšanu zīmēs netiek ņemtas vērā.

(11) Vēlēšanu komisija paziņo padomes vēlēšanu rezultātus, triju dienu laikā no vēlēšanām publicējot tos pašvaldības oficiālajā tīmekļvietnē, izliekot apmeklētājiem pieejamā vietā centrālās pārvaldes ēkā un padomes vēlēšanu norises vietā, kā arī var publicēt citos informācijas avotos.

(12) Padomē ir ievēlēti tie padomes locekļu kandidāti, kuri ir saņēmuši visvairāk balsu. Ja par diviem vai vairākiem kandidātiem nodots vienāds balsu skaits, viņi savstarpēji sarindojami vēlēšanu zīmē norādītajā secībā.

(13) Visus jautājumus, kas saistīti ar vēlēšanu procesa pārkāpumiem, izskata pašvaldības domes sēdē.

63. pants. Iedzīvotāju padomes darba organizācija

(1) Padomes darbs notiek sēdēs. Padomes sēdes notiek ne retāk kā reizi ceturksnī.

(2) Padomes sēdes sasauc un vada padomes priekšsēdētājs, ko no sava vidus ievēl padomes locekļi.

(3) Informāciju par padomes sēdes norises laiku un darba kārtību ne vēlāk kā trīs darba dienas pirms norises publicē pašvaldības oficiālajā tīmekļvietnē, ievērojot likumā noteiktos informācijas pieejamības ierobežojumus.

(4) Padome lēmumus pieņem balsojot. Padome ir lemttiesīga, ja padomes sēdē piedalās ne mazāk kā puse padomes locekļu. Padomes lēmums ir pieņemts, ja par to nobalso vairāk kā puse no klātesošajiem padomes locekļiem.

(5) Padomes sēdes ir atklātas. Teritoriālā iedalījuma vienības iedzīvotāji, biedrības un nodibinājumi, kā arī komersanti var ierosināt padomes sēdē izskatāmos jautājumus.

(6) Padome ir tiesīga lūgt pašvaldības administrācijas viedokli par padomes sēdē izskatāmu jautājumu un uzaicināt pašvaldības administrācijas pārstāvi vai domes deputātu uz padomes sēdi.

(7) Padomes sēdes gaitu protokolē, kā arī var veikt tās audio vai audiovizuālu ierakstu. Protokolu paraksta sēdes vadītājs un protokolētājs. Padomes sēdes protokols un audio vai audiovizuāls ieraksts ir publiski pieejams, ievērojot likumā noteiktos informācijas pieejamības ierobežojumus. Padomes sēdes protokolu un audio vai audiovizuālu ierakstu ievieto pašvaldības oficiālajā tīmekļvietnē piecu darba dienu laikā pēc padomes sēdes.

(8) Padomes organizatorisko un tehnisko apkalpošanu nodrošina pašvaldības administrācija no pašvaldības budžeta līdzekļiem.

(9) Padomes sēdes norisē var izmantot tiešsaistes videokonferences sarunu rīku, ievērojot šā likuma 33. panta pirmajā, otrajā un trešajā daļā noteikto. Par padomes locekļa dalību klātienē padomes sēdē lemj padomes priekšsēdētājs. Tiešsaistes videokonferences sarunu rīka izmantošanas kārtību padomes sēdē, tajā skaitā kārtību, kādā padomes loceklis reģistrējas dalībai sēdē un piedalās balsošanā, un kārtību, kādā tiek nodrošināts padomes sēdes atklātums, nosaka padomes nolikumā.

64. pants. Līdzdalības budžets

(1) Pašvaldība īsteno līdzdalības budžetu ar mērķi veicināt pašvaldības administratīvās teritorijas iedzīvotāju iesaisti teritorijas attīstības jautājumu izlemšanā, ievērojot šajā likumā noteiktās prasības. Par līdzdalības budžeta izlietojumu lemj pašvaldības administratīvās teritorijas iedzīvotāji.

(2) Dome gadskārtējā pašvaldības budžetā paredz finansējumu līdzdalības budžetam vismaz 0,1 procenta apmērā no pašvaldības vidējiem viena gada iedzīvotāju ienākuma nodokļa un nekustamā īpašuma nodokļa faktiskajiem ieņēmumiem, kas tiek aprēķināti par pēdējiem trīs gadiem.

(3) Līdzdalības budžeta finansējumu iedala pa līdzdalības budžeta plānošanas vienībām (teritorijām), ko nosaka pašvaldības attīstības programmā.

65. pants. Līdzdalības budžeta projektu ideju iesniegšana un atlase

(1) Līdzdalības budžeta finansējums tiek izlietots sabiedrības ierosinātiem teritorijas attīstības projektiem (turpmāk – projekti).

(2) Projektu iesniegšanu un atlasī pašvaldība organizē katrā līdzdalības budžeta plānošanas vienībā.

(3) Projekta izstrādē ievērojamas šādas prasības:

1) projekta iesniedzējs ir attiecīgajā līdzdalības budžeta plānošanas vienībā deklarēta fiziska persona, kas sasniegusi 16 gadu vecumu, vai reģistrēta biedrība vai nodibinājums, kurā nav pašvaldības dalības;

2) projekts paredz ieguldījumu pašvaldības īpašumā;

3) projekta paredzētie ieguldījumi ir ekonomiski pamatoti, nodrošina veikto investīciju uzturēšanu un ilgtspēju, kā arī projekta rezultāts ir plaši pieejams iedzīvotājiem.

(4) Par šajā likumā noteiktajiem kritērijiem atbilstošajiem projektiem tiek organizēts balsojums, kurā var piedalīties:

1) pašvaldības administratīvās teritorijas iedzīvotāji, kuri ir sasnieguši vismaz 16 gadu vecumu;

2) līdzdalības budžeta plānošanas vienībā deklarētie iedzīvotāji, kurā tiek organizēta projektu atlase, izņemot novada administratīvo centru. Par novada administratīvajā centrā plānotajiem projektiem var balsot novadā deklarētie iedzīvotāji.

66. pants. Līdzdalības budžeta nolikums

Līdzdalības budžeta nolikums ir saistošie noteikumi, kuros nosaka līdzdalības budžeta īstenošanas kārtību, tajā skaitā:

1) pašvaldības institūciju, kas nodrošina projektu atlasī un uzrauga līdzdalības budžeta īstenošanu;

2) projekta pieteikuma formu;

3) projektu iesniegšanas termiņu, kas nav īsāks par 30 dienām;

4) projektu atlases kritērijus;

5) balsošanas veidu (klātienē, elektroniski) un kārtību;

6) balsošanas termiņu, kas nav īsāks par 14 dienām;

7) balsu skaitīšanu un īstenojamo projektu noteikšanu.

67. pants. Līdzdalības budžeta projektu īstenošana

(1) Projektu īsteno pašvaldība.

(2) Projekta īstenošanu uzsāk trīs mēnešu laikā pēc projektu konkursa rezultātu paziņošanas un īsteno divu gadu laikā.

68. pants. Pašvaldības referendums

Pašvaldība likumā noteiktā kārtībā ir tiesīga rīkot pašvaldības referendumu.

VII nodaļa

Pašvaldības darbības kontrole un amatu savienošanas ierobežojumi

69. pants. Pašvaldības darbības pārraudzība

(1) Pašvaldības darbību šā likuma ietvaros pārrauga Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija.

(2) Valsts pārvaldes iestādēm un amatpersonām, kuras likumos paredzētajos gadījumos un noteiktajā kārtībā pārrauga pašvaldības darbības likumību, tajā skaitā sociālās drošības un bērnu tiesību aizsardzības jautājumos, un konstatē, ka pašvaldības institūcijas vai amatpersonas nepilda vai pārkāpj ārējos normatīvos aktus, vai nepilda tiesas spriedumus, ir pienākums nekavējoties par to ziņot Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai.

(3) Pašvaldību darbības pārraudzības kārtību var noteikt attiecīgo jomu regulējošajos likumos.

70. pants. Saistošo noteikumu tiesiskuma kontrole

(1) Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai šajā pantā noteiktajā kārtībā ir tiesības izvērtēt jebkuru saistošo noteikumu tiesiskumu, izņemot saistošos noteikumus par pašvaldības budžetu un saistošos noteikumus teritorijas plānošanas jomā, nosūtot pašvaldībai attiecīgu atzinumu, ja ministrija nav sniegusi atzinumu par saistošajiem noteikumiem šā likuma 50. pantā noteiktajā kārtībā.

(2) Nozares ministrija vai cita valsts tiešās pārvaldes iestāde, savas kompetences ietvaros konstatējot pašvaldības saistošo noteikumu vai to daļas prettiesiskumu, par to rakstveidā informē pašvaldību un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju, nosūtot attiecīgi argumentētu atzinumu.

(3) Ja saņemts atzinums, kurā pamatots saistošo noteikumu vai to atsevišķu normu prettiesiskums, dome nodrošina saistošo noteikumu tiesiskumu atbilstoši atzinumā norādītajam un par to informē iestādi, kas sniegusi atzinumu, un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju, nosūtot precizētos saistošos noteikumus triju darba dienu laikā pēc to parakstīšanas.

(4) Ja dome nepiekrīt atzinumam pilnībā vai kādā tā daļā, dome sešu nedēļu laikā pēc atzinuma saņemšanas pieņem lēmumu, kurā sniedz argumentētu pamatojumu, kā arī triju darba dienu laikā pēc parakstīšanas nosūta lēmumu iestādei, kas sniegusi atzinumu, un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai.

(5) Nozares ministrija vai cita valsts tiešās pārvaldes iestāde mēneša laikā pēc šā panta ceturtajā daļā minētā lēmuma saņemšanas sniedz Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai viedokli par lēmumā ietverto pamatojumu un saistošo noteikumu vai atsevišķu to normu tiesiskumu.

71. pants. Saistošo noteikumu darbības apturēšana

(1) Prettiesisku saistošo noteikumu vai to atsevišķu normu darbību ar motivētu rīkojumu var apturēt vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs. Rīkojumā norāda saistošo noteikumu normas, kuras atceļamas kā prettiesiskas, vai norāda, ka atceļami saistošie noteikumi kopumā. Rīkojums triju darba dienu laikā pēc tā izdošanas publicējams oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" un nosūtāms domes priekšsēdētājam, kas ir atbildīgs par rīkojuma izpildi. Ar rīkojuma publicēšanas dienu tiek apturēta rīkojumā norādīto saistošo noteikumu vai to atsevišķu normu darbība.

(2) Domes priekšsēdētājs divu nedēļu laikā pēc vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra rīkojuma saņemšanas sasauc domes ārkārtas sēdi, kurā jāizskata jautājums par saistošo noteikumu vai to atsevišķu normu atceļšanu. Domes ārkārtas sēdes norises vietu un laiku domes priekšsēdētājs nekavējoties paziņo vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministram, nosūtot paziņojumu uz Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas

oficiālo elektronisko adresi.

(3) Ja dome nepieņem lēmumu par saistošo noteikumu vai to atsevišķu normu atcelšanu, tai triju mēnešu laikā pēc vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra rīkojuma saņemšanas jāiesniedz Satversmes tiesā pieteikums par ministra rīkojuma atcelšanu. Šajā gadījumā vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra rīkojums par saistošo noteikumu vai to atsevišķu normu darbības apturēšanu saglabā savu spēku līdz Satversmes tiesas sprieduma pasludināšanai.

(4) Domei nav tiesību iesniegt Satversmes tiesā pieteikumu par vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra rīkojuma atcelšanu, ja tā nav pieņēmusi šā likuma 50. panta septītajā daļā vai 70. panta ceturtajā daļā minēto lēmumu.

(5) Ja dome vai tās priekšsēdētājs nepilda šā panta otrās vai trešās daļas noteikumus, vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs izdod rīkojumu par šā panta pirmajā daļā minēto prettiesisko saistošo noteikumu vai to atsevišķu normu atzīšanu par spēku zaudējušām. Rīkojums triju darba dienu laikā pēc tā izdošanas publicējams oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis", un prettiesiskie saistošie noteikumi vai to atsevišķas normas zaudē spēku nākamajā dienā pēc rīkojuma publicēšanas, ja pašā rīkojumā nav noteikts cits tā spēkā stāšanās termiņš. Ministra rīkojums nav pārsūdzams.

72. pants. Pārvaldes lēmumu tiesiskuma kontrole

(1) Ja Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija konstatē domes pieņemta lēmuma prettiesiskumu, tad pēc vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra ierosinājuma domei ir pienākums pārvaldes lēmumu atkārtoti izskatīt tuvākajā domes sēdē un lemt par pārvaldes lēmuma atcelšanu vai grozīšanu pilnībā vai daļā, vai atstāt to negrozītu, domes lēmumā norādot šādas rīcības pamatojumu.

(2) Šā panta pirmajā daļā noteiktajā kārtībā pieņemto lēmumu dome nosūta Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai triju darba dienu laikā pēc lēmuma parakstīšanas.

(3) Šajā pantā noteiktais neattiecas uz administratīvajiem aktiem.

73. pants. Domes paskaidrojums

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs var prasīt domei paskaidrojumu, ja pašvaldības institūcijas vai amatpersonas nepilda vai pārkāpj ārējos normatīvos aktus, vai nepilda tiesas spriedumus. Domei 20 dienu laikā pēc vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra pieprasījuma saņemšanas ir pienākums sniegt rakstveida paskaidrojumu par domes vai citas pašvaldības institūcijas vai amatpersonas pieļautajiem ārējo normatīvo aktu pārkāpumiem vai arī par tiesas sprieduma nepildīšanas iemesliem. Domes paskaidrojumu paraksta domes priekšsēdētājs.

74. pants. Domes priekšsēdētāja atstādināšana no amata pienākumu pildīšanas un atlaišana

(1) Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs ar motivētu rīkojumu var atstādināt domes priekšsēdētāju no amata pienākumu pildīšanas, ja domes priekšsēdētājs nepilda vai pārkāpj ārējos normatīvos aktus, vai nepilda tiesas spriedumus.

(2) Pirms rīkojuma izdošanas vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs pieprasa domes priekšsēdētājam sniegt rakstveida paskaidrojumu par pieļautajiem ārējo normatīvo aktu pārkāpumiem vai par tiesas sprieduma nepildīšanas iemesliem. Domes priekšsēdētājam ir pienākums sniegt paskaidrojumu piecu darba dienu laikā pēc pieprasījuma saņemšanas. Paskaidrojuma nesniegšana noteiktajā termiņā atzīstama par atteikšanos sniegt paskaidrojumu. Paskaidrojumu var neprasīt par šā likuma 30. panta sestajā daļā minēto pārkāpumu.

(3) Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra rīkojums trīs dienu laikā pēc tā pieņemšanas publicējams oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis". Domes priekšsēdētājs

uzskatāms par atstādinātu no amata pienākumu pildīšanas ar rīkojuma publicēšanas dienu.

(4) Domes priekšsēdētājam 30 dienu laikā pēc vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra rīkojuma publicēšanas ir tiesības vērsties tiesā ar pieteikumu par rīkojuma atcelšanu. Ja domes priekšsēdētājs noteiktajā termiņā neizmanto tiesības vērsties tiesā, viņš uzskatāms par atlaistu.

(5) Ja tiesa noraida domes priekšsēdētāja pieteikumu par vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra rīkojuma atcelšanu, domes priekšsēdētājs uzskatāms par atlaistu ar dienu, kad stājas spēkā tiesas spriedums.

(6) Domes deputāts, kurš atlaists no domes priekšsēdētāja amata, atkārtoti netiek izvirzīts par šā sasaukuma domes priekšsēdētāju.

(7) Ja ar tiesas spriedumu vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra rīkojums tiek atcelts, domes priekšsēdētājam ir tiesības saņemt mēnešalgu par laika posmu, kurā viņš bija atstādināts no amata pienākumu pildīšanas.

75. pants. Domes atlaišana

(1) Latvijas Republikas Saeima ar likumu var atlaist domi, ja tā:

1) atkārtoti nepilda vai pārkāpj Latvijas Republikas Satversmi, saistošus starptautiskos tiesību aktus, likumus vai Ministru kabineta noteikumus, nepilda tiesas spriedumus vai nenodrošina pašvaldības administrācijas darbības tiesiskumu, vai pieļauj savā vai pašvaldības administrācijas darbībā būtiskus minēto normatīvo aktu pārkāpumus;

2) nav ievēlējusi domes priekšsēdētāju, priekšsēdētāja vietnieku vai komitejas divu mēnešu laikā vai nav iecēlusi pašvaldības izpilddirektoru sešu mēnešu laikā, ja šā likuma 21. panta trešajā daļā minētā konkursa rezultātā ir bijis izvirzīts prasībām atbilstošs amata kandidāts;

3) nav spējīga pieņemt lēmumus sakarā ar to, ka trīs domes kārtējās sēdēs pēc kārtas nepiedalās šā likuma 26.panta otrajā daļā noteiktais deputātu skaits.

(2) Likumprojektu par domes atlaišanu Ministru kabinets iesniedz Saeimai pēc savas iniciatīvas vai pēc ģenerālprokurora priekšlikuma.

(3) Saeima, pieņemot likumu par domes atlaišanu, pēc Ministru kabineta priekšlikuma ieceļ attiecīgajā administratīvajā teritorijā pagaidu administrāciju un nosaka, kādā termiņā jānotiek jaunām domes vēlēšanām. Pagaidu administrācijas un jaunievēlētās domes pilnvaru termiņu nosaka Pašvaldības domes vēlēšanu likums.

(4) Pagaidu administrācija pilda likumos paredzētās domes funkcijas un darbojas līdz dienai, kad uz pirmo sēdi sanāk jaunievēlētā dome.

76. pants. Ierobežojumi pašvaldības amatpersonām

(1) Pašvaldības amatpersonu komercdarbības, ienākumu gūšanas, amatu savienošanas un to ierobežojumu izpildes kārtību, darbu pildīšanas, kā arī ar tiem saistītos citus ierobežojumus un pienākumus nosaka likums "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā".

(2) Papildus likumā "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" noteiktajiem amatu savienošanas ierobežojumiem domes deputāts attiecībā uz pašvaldību, kuras domē viņš ir ievēlēts, nedrīkst:

1) ieņemt izpilddirektora un izpilddirektora vietnieka, teritoriālās pārvaldes vadītāja un viņa vietnieka amatu;

2) ieņemt pašvaldības administrācijā amatu, kura pienākumos ietilpst:

a) domes lēmumu projektu sagatavošana;

b) domes lēmumu tiesiskuma un lietderības pārbaude;

c) kontrole un uzraudzība pār domes pieņemto lēmumu izpildi;

d) padomu un konsultāciju sniegšana pašvaldības amatpersonām;

3) tieši vai pastarpināti sniegt pašvaldībai pakalpojumus šīs daļas 2. punktā minētajos jautājumos;

- 4) ieņemt pašvaldības iestādes vadītāja vai viņa vietnieka amatu;
 - 5) ieņemt valdes vai padomes locekļa amatu pašvaldības kapitālsabiedrībā, kapitālsabiedrībā, kurā pašvaldības daļa pamatkapitālā atsevišķi vai kopumā ar citām pašvaldībām pārsniedz 50 procentus, un kapitālsabiedrībā, kurā vienas vai vairāku pašvaldības kapitālsabiedrību daļa pamatkapitālā atsevišķi vai kopumā pārsniedz 50 procentus.
- (3) Domes priekšsēdētājs papildus likumā “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” noteiktajiem institūcijas vadītāja pienākumiem nodrošina, ka tiek ievēroti šā panta otrās daļas noteikumi.

VIII nodaļa

Pašvaldības manta un rīcības ar pašvaldības mantu kontrole

77. pants. Pašvaldības manta

- (1) Pašvaldības ekonomiskais pamats ir pašvaldības manta, tajā skaitā kustamais un nekustamais īpašums, finanšu līdzekļi.
- (2) Pašvaldības manta ir nodalīta no valsts mantas un citu tiesību subjektu mantas.

78. pants. Pašvaldības mantas izmantošana

- (1) Pašvaldības manta izmantojama pašvaldības administratīvās teritorijas iedzīvotāju interesēs atbilstoši pašvaldības kompetencei, gan nododot to publiskā lietošanā, gan veidojot iestādes, gan dibinot kapitālsabiedrības vai iegūstot dalību kapitālsabiedrībās.
- (2) Pašvaldībai, kuras pārziņā nav nepieciešamo infrastruktūras objektu, ir pienākums likumā noteiktā kārtībā slēgt līgumu ar citu pašvaldību, lai nodrošinātu likumā paredzēto funkciju izpildi.
- (3) Mantas daļu, kas nav nepieciešama šā panta pirmajā daļā minētajiem nolūkiem, pašvaldība var izmantot, lai saimnieciskā kārtā gūtu ienākumus vai lai likumā noteiktajā kārtībā to atsavinātu, vai arī lai sniegtu atbalstu valsts tiešās pārvaldes iestādei tās funkciju izpildes nodrošināšanai attiecīgajā administratīvajā teritorijā.
- (4) Pašvaldībai ir tiesības iegūt un atsavināt kustamo un nekustamo īpašumu, kā arī veikt citas privāttiesiska rakstura darbības, ievērojot likuma nosacījumus par rīcību ar publiskas personas finanšu līdzekļiem un mantu.
- (5) Valsts, citu juridisko personu, kā arī fizisko personu mantiskie strīdi ar pašvaldībām izšķirami tiesā.
- (6) Pašvaldības rīcības ar mantu kontrolei dome var izveidot atsevišķu komisiju vai struktūrvienību. Attiecīgā komisija vai struktūrvienība darbojas saskaņā ar domes izdotu nolikumu.

79. pants. Pašvaldības konsolidētais gada pārskats, gada publiskais pārskats un finanšu revīzija

- (1) Dome nodrošina pašvaldības konsolidētā gada pārskata un gada publiskā pārskata sagatavošanu un pieejamību atbilstoši ārējos normatīvajos aktos noteiktajām prasībām.
- (2) Dome nodrošina finanšu revīziju veikšanu par konsolidēto gada pārskatu. Gada pārskata revīziju veikšanai dome slēdz revīzijas pakalpojumu līgumu ar zvērinātu revidentu vai zvērinātu revidentu komercsabiedrību, kuru darbu apmaksā no pašvaldības budžetā paredzētajiem līdzekļiem.
- (3) Gada pārskata revīzijas apjomā atbilstoši Valsts kontroles norādījumiem iekļauj arī citus ar pašvaldības finanšu izlietojumu un rīcību saistītus jautājumus, ja par tiem Valsts kontrole ir informējusi Latvijas Zvērinātu revidentu asociāciju līdz pārskata gada 30.martam.

80. pants. Pašvaldības finanšu kontrole

- (1) Lai īstenotu pašvaldību darbības pārraudzību šajā likumā noteiktajā kārtībā un apjomā,

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija ir tiesīga pieaicināt zvērinātu revidentu vai zvērinātu revidentu komercsabiedrību ārkārtas finanšu revīzijas veikšanai. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija slēdz revīzijas pakalpojumu līgumu ar zvērinātu revidentu vai zvērinātu revidentu komercsabiedrību, kuru darbu apmaksā no ministrijas budžetā paredzētajiem līdzekļiem.

(2) Valsts kontrole savas kompetences ietvaros uzrauga pašvaldības rīcību ar finanšu līdzekļiem un mantu.

81. pants. Lietderības revīzija

Dome var lemt par lietderības revīzijas veikšanu, lai:

- 1) kontrolētu pašvaldības finanšu līdzekļu izlietošanu atbilstoši pieņemtajam budžetam un tāmēm;
- 2) pārbaudītu pašvaldības iestāžu un pašvaldības kapitālsabiedrību vadītāju un amatpersonu finansiālās darbības likumību un lietderību;
- 3) kontrolētu, vai pašvaldības finanšu līdzekļi un manta tiek apsaimniekota atbilstoši domes lēmumiem un iedzīvotāju interesēm.

82. pants. Pašvaldības iekšējās kontroles sistēma

(1) Pašvaldībā izveido iekšējās kontroles sistēmu.

(2) Iekšējās kontroles sistēmas mērķis ir nodrošināt pašvaldības:

- 1) efektīvu, lietderīgu un ekonomisku darbību atbilstoši kompetencei, izvirzītajiem mērķiem, uzdevumiem un pieejamajiem resursiem;
- 2) darbību sabiedrības interesēs, nodrošinot labu pārvaldību;
- 3) iespējamo korupcijas un interešu konflikta izveidošanās risku novēršanu;
- 4) mantas un finanšu līdzekļu izšķērdēšanas, neefektīvas un nelietderīgas izmantošanas novēršanu;
- 5) pieļauto kļūdu savlaicīgu identificēšanu un novēršanu un nepieciešamo uzlabojumu veikšanu;
- 6) savlaicīgas ticamas finanšu vai vadības informācijas iegūšanu un aizsardzību pret informācijas neatļautu izpaušanu.

(3) Lai nodrošinātu efektīvu darbību, pārvaldības, risku vadības un kontroles novērtēšanai pašvaldībās izveido iekšējo auditu. Pašvaldības var sadarboties iekšējā audita veikšanā.

IX nodaļa

Pašvaldību savstarpējā sadarbība

83. pants. Sadarbības veidi

(1) Pašvaldības sadarbojas, ievērojot Valsts pārvaldes iekārtas likuma nosacījumus.

(2) Pašvaldību sadarbības līgumi slēdzami pašvaldības budžeta ietvaros.

(3) Pašvaldībām ir tiesības veidot kopīgas biedrības, iestādes un komisijas, kā arī iestāties tajās.

(4) Pašvaldības un pašvaldību biedrības var sadarboties ar citu valstu pašvaldībām un to apvienībām, ja šāda sadarbība nav pretrunā ar sadarbības valstu likumiem un atbilst šo valstu savstarpēji noslēgtajiem nolīgumiem. Pašvaldībai vai pašvaldību biedrībai ir pienākums informēt Ārlietu ministriju par noslēgto sadarbības līgumu ar ārvalstu pašvaldību vai pašvaldību apvienību.

84.pants. Pašvaldību biedrība

(1) Pašvaldību kopīgu interešu īstenošanai pašvaldības var veidot kopīgas biedrības, ievērojot šā likuma un likuma par biedrību un nodibinājumu veidošanu nosacījumus.

(2) Pašvaldību biedrība, kurā par biedriem ir iestājusies vairāk kā puse no visām valstspilsētu pašvaldībām, kā arī vairāk kā puse no visām novadu pašvaldībām, ir tiesīga

pārstāvēt pašvaldības sarunās ar Ministru kabinetu.

(3) Pašvaldību biedrībā pašvaldību pārstāv domes priekšsēdētājs vai viņa pilnvarota persona.

85. pants. Pašvaldību kopīga komisija

(1) Pašvaldību uzdevumu vai autonomo funkciju izpildes nodrošināšanai pašvaldības var izveidot kopīgu komisiju. Lēmumu par kopīgas komisijas izveidošanu pieņem katras komisiju veidojošās pašvaldības dome.

(2) Pašvaldību kopīga komisija (turpmāk – kopīgā komisija) darbojas saskaņā ar nolikumu, ko apstiprina katras komisiju veidojošās pašvaldības dome. Nolikums nosaka kopīgās komisijas kompetenci, finansēšanas, uzraudzības, likvidēšanas kārtību, kā arī kārtību, kādā notiek pašvaldības izstāšanās no kopīgās komisijas vai iestāšanās tajā, un citus kopīgās komisijas darbības jautājumus.

(3) Publisko un privāto tiesību jomā kopīgā komisija darbojas kopīgo komisiju veidojošo publisko tiesību juridisko personu vārdā.

(4) Kopīgo komisiju atbilstoši tās kompetencei var pilnvarot pieņemt pārvaldes lēmumus. Ja pašvaldības nolikumā vai citā ārējā normatīvajā aktā nav noteikts kopīgās komisijas administratīvā akta vai faktiskās rīcības apstrīdēšanas pienākums, kopīgās komisijas administratīvos aktus un faktisko rīcību var pārsūdzēt administratīvajā tiesā.

(5) Par kopīgās komisijas nodarītajiem zaudējumiem publisko vai privāto tiesību jomā atbild kopīgo komisiju veidojošās pašvaldības proporcionāli to skaitam, ja pašvaldības nevienojas citādi.

X nodaļa

Pašvaldības un Ministru kabinets

86. pants. Vispārējās pašvaldību intereses

(1) Ministru kabinets ar pašvaldībām saka jautājumus, kas skar visu pašvaldību intereses:

- 1) likumprojektus un Ministru kabineta noteikumu projektus, kas attiecas uz pašvaldībām;
- 2) kārtējā saimnieciskajā gadā pašvaldībām piešķiramo dotāciju un mērķdotāciju apmērus;
- 3) valsts budžeta dotāciju pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fondam;
- 4) pašvaldībām deleģēto pārvaldes uzdevumu finansēšanas avotus;
- 5) citus ar pašvaldību budžetu plānošanu saistītus jautājumus, par kuriem Ministru kabinets katru gadu pirms saimnieciskā gada sākuma vienojas ar pašvaldībām.

(2) Pašvaldības šā panta pirmajā daļā minēto jautājumu saskaņošanas procesā pārstāv šā likuma 84. panta otrajā daļā minētā pašvaldību biedrība.

(3) Ministru kabineta saskaņošanas procesā pārstāv attiecīgās nozares ministrs vai viņa pilnvarota persona.

(4) Kārtību, kādā Ministru kabinets saka ar pašvaldībām šā panta pirmajā daļā minētos jautājumus, nosaka Ministru kabinets.

87. pants. Sarunu protokols

(1) Saskaņošanas rezultāti par šā likuma 86. panta pirmajā daļā minētajiem jautājumiem tiek noformēti sarunu protokola veidā, ja likums vai Ministru kabineta noteikumi neparedz citu saskaņošanas kārtību.

(2) Sarunu protokols par saskaņotiem jautājumiem un domstarpībām, kas ietilpst Ministru kabineta vai ministriju kompetencē, izskatāms Ministru kabinetā.

(3) Ministru kabinets, nosūtot Saeimai gadskārtējo valsts budžeta likumprojektu vai vidēja termiņa budžeta ietvara likumprojektu, tam pievieno šā panta pirmajā daļā minēto protokolu, kurā fiksēti ar pašvaldībām saskaņotie jautājumi un domstarpības.

88. pants. Atsevišķās pašvaldību intereses

(1) Jautājumus, kas skar atsevišķas pašvaldības intereses un nav izskatāmi šā likuma 86. panta kārtībā, izskata Ministru kabinetā saskaņā ar Ministru kabineta kārtības rulli. Šajos jautājumos pašvaldību Ministru kabinetā pārstāv domes priekšsēdētājs vai viņa pilnvarota persona.

(2) Ierosinājumus par likumdošanas iniciatīvām pašvaldību biedrība vai pašvaldība iesniedz Ministru kabinetam.

89. pants. Ministru kabineta pilnvaras

(1) Ministru kabineta loceklim vai viņa pilnvarotam pārstāvim ir tiesības piedalīties domes sēdē un sniegt viedokli jautājumā, kas skar attiecīgās nozares politiku.

(2) Ministru kabinetam un Ministru kabineta loceklim ir tiesības saņemt no pašvaldības informāciju jautājumos, kas saistīti ar attiecīgās pašvaldības darbību un skar valsts tiešās pārvaldes kompetenci nozares politikā.

(3) Nozares ministrijai, veicot tās kompetencē esošās politikas īstenošanas iekšējo auditu vai starpresoru auditu, ir tiesības saņemt no pašvaldības informāciju, piekļūt tās resursiem, telpām, fizisko personu datiem, kā arī saņemt skaidrojumus jautājumos, kas saistīti ar attiecīgo iekšējo auditu.

Pārejas noteikumi

1. Ar šā likuma spēkā stāšanos spēku zaudē likums “Par pašvaldībām” (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1994, 11. nr.; 1995, 14. nr.; 1996, 13. nr.; 1997, 5., 23., 24. nr.; 1998, 6., 15., 22. nr.; 2000, 2., 14. nr.; 2001, 3. nr.; 2002, 14. nr.; 2003, 14. nr.; 2005, 6. nr.; 2008, 16. nr.; 2009, 2., 14. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2009, 196. nr.; 2010, 106., 205. nr.; 2011, 201. nr.; 2013, 36. nr.; 2014, 123. nr.; 2015, 208. nr.; 2019, 251. nr.; 2020, 37., 202A nr.).

2. Šā likuma 5. panta pirmās daļas 6. punkts daļā par pašvaldības pienākumu nodrošināt atskurbināšanas pakalpojumu pieejamību un 14. punkts daļā par pienākumu izveidot un finansēt pašvaldības policiju stājas spēkā 2024. gada 1. janvārī.

3. Dome līdz 2022. gada 30. jūnijam lemj par darba tiesisko attiecību turpināšanu ar pašvaldības izpilddirektoru, ja viņš tam piekrīt, un viņa iecelšanu amatā, ievērojot šā likuma 21. pantā noteikto kārtību. Ja pašvaldības izpilddirektors nepiekrīt turpināt darbu izpilddirektora amatā, dome lemj par izpilddirektora amata kandidātu konkursa rīkošanu. Pašvaldības izpilddirektora pilnvaru termiņu skaita no dienas, kad viņš iecelts amatā šajā punktā noteiktajā kārtībā.

4. Dome līdz 2023. gada 30. jūnijam ieceļ pašvaldības izpilddirektora vietnieku, ievērojot šā likuma 21. pantā noteikto kārtību, ja izpilddirektora vietnieka amats ir paredzēts pašvaldības nolikumā. Ja pašvaldībā jau ir izpilddirektora vietnieks, viņa iecelšana amatā tiek izvērtēta pārejas noteikumu 3. punktā noteiktajā kārtībā.

5. Administratīvās lietas, kas ierosināta līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai un par kuru administratīvais akts saskaņā ar likumu “Par pašvaldībām” bija jāizdod domei, izskatīšanu pabeidz un administratīvo aktu izdod tā pašvaldības institūcija, kuru dome pilnvarojusi attiecīgu administratīvo aktu izdošanai saskaņā ar šā likuma 46. panta trešo daļu.

6. Sešu mēnešu laikā pēc šā likuma spēkā stāšanās dome izvērtē uz likuma “Par pašvaldībām” normu pamata izdoto saistošo noteikumu atbilstību šim likumam un izdod jaunus saistošos noteikumus atbilstoši šajā likumā ietvertajam pilnvarojumam. Līdz jaunu

saistošo noteikumu spēkā stāšanās dienai piemērojami uz likuma “Par pašvaldībām” normu pamata izdotie saistošie noteikumi, ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu.

7. Ministru kabinets divu mēnešu laikā pēc šā likuma spēkā stāšanās izdod šā likuma 54. panta trešajā daļā minētos noteikumus.

8. Iedzīvotāju padomi izveido līdz 2022. gada 30. jūnijam.

9. Pašvaldības gadskārtējā budžetā paredz finansējumu līdzdalības budžetam, sākot ar 2023. gadu.

10. Šā likuma 68. pants stājas spēkā vienlaikus ar likumu par pašvaldību referendumiem.

11. Šā likuma 76. panta otrās daļas 4. un 5. punktā paredzētie domes deputāta amata savienošanas ierobežojumi ir attiecināmi uz domes deputātiem, kas amatā ievēlēti, sākot ar 2025. gada pašvaldību vēlēšanām. Domes deputāti, kuri ieņem amatu domē līdz 2025. gada pašvaldību vēlēšanās ievēlētās domes pirmās sēdes dienai, nedrīkst ieņemt:

1) attiecīgās pašvaldības iestādes vadītāja vai viņa vietnieka amatu, izņemot iestādē, kas realizē šā likuma 5. panta pirmās daļas 4., 5., 6. vai 7. punktā noteiktās pašvaldības autonomās funkcijas;

2) ieņemt valdes locekļa amatu attiecīgās pašvaldības kapitālsabiedrībā, kapitālsabiedrībā, kurā pašvaldības daļa pamatkapitālā atsevišķi vai kopumā ar citām pašvaldībām pārsniedz 50 procentus, un kapitālsabiedrībā, kurā vienas vai vairāku pašvaldības kapitālsabiedrību daļa pamatkapitālā atsevišķi vai kopumā pārsniedz 50 procentus, izņemot kapitālsabiedrību, kas realizē no šā likuma 5. panta pirmās daļas 6. vai 7. punktā noteiktajām pašvaldības autonomajām funkcijām izrietošu pārvaldes uzdevumu.

12. Šā likuma 82. panta trešajā daļā ietvertais pienākums pašvaldībai izveidot iekšējo auditu stājas spēkā 2023. gada 1. janvārī.

13. Pašvaldības sešu mēnešu laikā pēc šā likuma spēkā stāšanās likvidē to izveidotās biedrības un nodibinājumus, kas neatbilst šā likuma 84. panta pirmās daļas nosacījumiem, vai izbeidz savu dalību šādās biedrībās un nodibinājumos.

14. Ministru kabinets divu mēnešu laikā pēc šā likuma spēkā stāšanās izdod šā likuma 86. panta ceturtajā daļā minētos noteikumus. Līdz jaunu Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai piemērojami Ministru kabineta 2004. gada 6. jūlija noteikumi Nr. 585 “Kārtība, kādā Ministru kabinets saskaņo ar pašvaldībām jautājumus, kas skar pašvaldību intereses”, ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu.

15. Pašvaldības sešu mēnešu laikā pēc šā likuma spēkā stāšanās likvidē to izveidotās kopīgās iestādes, kas neatbilst Publisko aģentūru likuma nosacījumiem.

16. Ministru kabinets divu mēnešu laikā pēc šā likuma spēkā stāšanās:

1) pieņem nepieciešamos grozījumus Ministru kabineta noteikumos, lai tos saskaņotu ar šo likumu;

2) izstrādā un iesniedz Saeimai likumprojektus par nepieciešamajiem grozījumiem citos likumos, lai tos saskaņotu ar šo likumu.

Likums stājas spēkā 2022. gada 1. janvārī.

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs

Artūrs Toms Plešs